

ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS

MUSIIKKIKESKUKSEN YMPÄRISTÖ JA LUMIT

30.3.2017

VIREILLETULOSTA ILMOITETTU: 16.9.2016

HYVÄKSYMISKÄSITTELY: KAUPUNGINVALTUUSTO

KAAVANLAATIJA: KUOPION KAUPUNKI, KAUPUNKISUUNNITTELUPALVELUT, ASEMAKAAVOITUS

XXX

SISÄLTÖ:

1	PERUS- JA TUNNISTETIEDOT
2	TIIVISTELMÄ
2.1	Kaavaprosessin vaiheet
2.2	Asemakaavan muutos
2.3	Asemakaavan muutoksen toteuttaminen
3	LÄHTÖKOHDAT
3.1	Selvitys suunnittelualueen oloista
3.1.1	Alueen yleiskuvaus
3.1.2	Luonnonympäristö
3.1.3	Rakennettu ympäristö
3.1.4	Maanomistus
3.2	Suunnittelutilanne
3.2.1.	Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset
4	ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SUUNNITTELUN VAIHEET
4.1	Asemakaavan muutoksen suunnittelun tarve
4.2	Suunnittelun käynnistyminen ja sitä koskevat päätökset
4.3	Osallistuminen ja yhteistyö
4.3.1	Osalliset
4.3.2	Vireilletulo
4.3.3	Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt
4.3.4	Viranomaisyhteistyö
4.4	Asemakaavan muutoksen tavoitteet
4.5	Asemakaavan muutosratkaisun vaihtoehdot ja niiden vaikutukset
4.5.1	Valmisteluvaiheen vaihtoehdot
4.5.2	Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet
5	ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS
5.1	Asemakaavan muutoksen rakenne
5.1.1	Mitoitus
5.1.2	Palvelut
5.2	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen
5.3	Aluevaraukset
5.3.1.	Korttelialueet
5.3.2	Muut alueet
5.4	Kaavan vaikutukset
5.4.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön
5.4.2	Vaikutukset ilmastoon, luontoon ja luonnonympäristöön
5.5	Kaavamerkinnot ja – määräykset
5.6	Kaavatalous
6	ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN TOTEUTUS

LIITTEET

- 1** *Asemakaavan muutoksen seurantalomake (päivitetään vasta ehdotusvaiheessa)*
- 2.1** *Asemakaavan muutokartta (päivitetään vasta ehdotusvaiheessa)*
- 2.2** Ote ajantasa-asemakaavasta merkintöineen ja selityksineen A4
- 2.3** Ote ajantasa-asemakaavasta merkintöineen ja selityksineen 2000
- 2.4** Voimassa olevat asemakaava-alueet ja numerot
- 3.1** Kilpailuehdotus JÄKÄLÄ
- 3.2** Kilpailuehdotus KUMUKO
- 3.3** Kilpailuehdotus JUKEBOX
- 3.4** Kilpailuehdotus TAIKAMETSÄ
- 3.5** Kilpailuehdotus COR
- 3.6** Kilpailuehdotus VESJ
- 4** Ote ajantasa-asemakaavasta = poistokartta
- 5.1** Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt -päätös
- 5.2** Kuopion kulttuuriympäristö strategia ja hoito-ohje
- 5.3** Rakennetun ympäristön kerrostumat
- 5.4** Kuopion yhteiskoulu ja Musiikkilukio RHS
- 6.0** Kuopionlahden hulevesien hallinta-suunnitelma
- 7.0** Green School periaatteet ja ekologisesti kestävä rakentaminen

MUSIIKIKESKUKSEN YMPÄRISTÖ JA LUMIT (Kuopionlahden arkkitehtuurikilpailualue)

ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS

1 PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

Asemakaavan muutoksen selostus, joka koskee xx.xx.2017 päivättyä asemakaavakartta.

Asemakaavan muutos koskee:

Kuopion kaupungin
5. kaupunginosan (Kuopionlahti) kortteleita 5, 6, 11, 22 ja 25 sekä katu-, paikallisliikenteen linja-autojen ajantasausasema, pysäköinti, puisto- ja vesialueita tai niiden osia ja 8. kaupunginosan (Haapaniemi) kortteleita 15 ja 73 sekä katu-, puisto- ja vesialueita tai niiden osia ja 1. kaupunginosan (Väinölänniemi) katu-, puisto- ja vesialueita tai niiden osia.

Asemakaavan muutoksella muodostuu:

Kuopion kaupungin
5. kaupunginosan (Kuopionlahti) korttelit xx ja katu-, pysäköinti, puisto- ja vesialueiden osat ja 8. kaupunginosan (Haapaniemi) korttelit XX ja katu-, puisto- ja vesialueiden osat ja 1. kaupunginosan (Väinölänniemi) katu-, puisto- ja vesialueiden osat.

Alueen sijainti:

Suunnittelualue sijaitsee Kuopionlahden, Haapaniemen ja Väinölänniemen kaupunginosissa. Alue rajoittuu pohjoisessa Minna Canthin katuun ja etelässä alue ulottuu Kuopionlahden vesialueelle asti.

Kaavatunnus:

XXX

Kaavan tarkoitus:

Asemakaavan muutoksen tarkoituksena on määritellä Kuopionlahdelta torille ulottuvan alueen kaupunkikuvalliset tavoitteet ja lähtökohta sekä toiminnallinen ajatus sekä löytää tarkempi toteuttamismalli Musiikkikeskuksen ympäristön ja ranta-alueiden osalla.

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Asemakaavan muutostyön käynnistymisen taustalla on kaupunginhallituksen päätös sijoittaa Kuopion taidelukio Lumit uudisrakennushankkeena Musiikkikeskuksen ympäristöön sekä päätös liittää Kuopion taidelukio Lumitin osaksi Kuopionlahden alueen kehittämistä ja ”Kuopion soiva ja sykkivä sydän” –arkkitehtuurikilpailua.

Kuopionlahden kaupunkikehittämishankkeen taustalle on tehty paljon erilaista selvitystyötä jo ennen sen varsinaista alkamista. Kaupunginhallitus päätti 1.2.2016 käynnistää Kuopionlahden alueen kehittämiseksi Kuopionlahden yleisen ja kaksivaiheisen arkkitehtuurikilpailun ”Kuopion soiva ja sykkivä sydän”. Asemakaavan muutostyö sisältyy Kuopionlahden kaupunkikehittämishankkeeseen ja se on käynnistynyt kaupungin omana työnä. Kaavatyö on sisältynyt myös vuoden 2016-2017 kaavoituskatsauksiin ja asemakaavoitusohjelmaan ja sen vireilletulo- ja valmisteluvaiheet toteutetaan samanaikaisesti arkkitehtuurikilpailun kanssa.

Asemakaavan vireilletuloaineisto (OAS) on annettu tiedoksi kaupunkirakennelautakunnalle 28.9.2016. Aineisto on ollut nähtävänä vireilletulokuulutuksen yhteydessä 5.10.–27.10.2016. Kuopionlahden arkkitehtuurikilpailun ensimmäisen vaiheen ehdotukset olivat samanaikaisesti nähtävillä asemakaavan vireilletuloaineiston kanssa. Nähtävänäoloaikana ei kaava-aineistosta jätetty mielipiteitä, mutta samanaikaisesti nähtävänä olleisiin kilpailuehdotuksiin jätettiin yli 250 äänestys tulosta tai mielipidettä. Kaavoituksen aloituskokous pidettiin 24.10.2016.

Valmisteluaineisto annetaan kaupunkirakennelautakunnalle tiedoksi 12.4.2014 ja se on tarkoitus asettaa nähtäville 24.4.–22.6.2017. Valmisteluaineistosta pidetään nähtävänäolon aikana lausuntoneuvottelukokous sekä erillinen yleisötilaisuus. Arkkitehtuurikilpailun toisen vaiheen valmiit kilpailutyöt toimivat asemakaavan valmisteluaineistona ja ne asetetaan julkisesti nähtäville. Yleisöllä tulee olemaan mahdollisuus äänestää kilpailun voittajaehdokastaan 24.4. – 21.5.2017 välisen ajan.

Kaavatyötä jatketaan arkkitehtuurikilpailun tuloksen sekä valmisteluaineistosta saatujen kannanottojen pohjalta. Asemakaavan muutosehdotus valmistuu tavoiteaikataulun mukaan syksyllä 2017 ja sen on tarkoitus tulla kaupunginvaltuuston hyväksyttäväksi loppuvuodesta 2017.

2.2 Asemakaavan muutos

Asemakaavan muutoksen tarkoituksena on määritellä Kuopionlahdelta torille ulottuvan alueen kaupunkikuvalliset tavoitteet ja lähtökohta sekä toiminnallinen ajatus sekä löytää tarkempi toteuttamismalli Musiikkikeskuksen ympäristön ja ranta-alueiden osalle.

Kaava-alueelle etsitään ratkaisua ja uutta toteutusmallia Kuopionlahden yleisen kaksivaiheisen arkkitehtuurikilpailun avulla. Kilpailun tavoitteena on selvittää yksityiskohtaisemmin Kuopionlahdelta torille ulottuvan vyöhykkeen tuleva maankäyttö ja kaupunkikuvallinen luonne sekä löytää toiminnalliselta idealtaan korkeatasoinen sekä toteutuskelpoinen maankäyttöratkaisu, jonka pohjalta asemakaavan muutos ja alueen rakend

2.3 Asemakaavan muutoksen toteuttaminen

Kuopionlahden kaupunkikehittämishankkeen kokonaistavoitteena on, että Kuopion taidelukio Lumitin sekä hotelli- ja kongressikeskuksen suunnittelu ja rakentaminen etenevät samanaikaisesti. Rakentaminen tavoiteaikataulu ajoittuu arviolta vuosille 2018–2020. Myös alueen infran sekä puistoalueiden rakentamista pyritään toteuttamaan ainakin osittain samanaikaisti keskeisten hankkeiden kanssa.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kuva 1. Ortokuva kaava- ja kilpailualueelle.

Torilta Kuopionlahdelle ulottuvaa kehittämisvyöhykettä (suunnittelualueutta) voidaan pitää Kuopion keskeisimpänä kulttuuri- ja sivistysvyöhykkeenä, jossa musiikki, tanssi ja kaupunkikulttuurin eri muodot ovat voimakkaasti läsnä ja jonka ytimenä toimii Kuopion musiikkikeskus. Alue on myös kaupunkirakenteellisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä ja sen on todettu olevan merkittävin ruutukaavakeskustan sisääntulovyöhyke sekä kehittämisalue myös keskustan Masterplanissa ja keskustan osayleiskaavatyössä.

Kuopion kaupungin keskeisten alueiden kaupunkikuvallista ja arkkitehtonista kehittämistä tukee erityisesti Kuopion kaupungin arkkitehtuuripoliittinen ohjelma (APOLI), jonka mukaisesti kaupunki järjestää arkkitehtuuri- ja kaupunkisuunnittelukilpailuja merkittävistä suunnittelukohteista, suosien niissä yleisiä kilpailuja.

Suunnittelualueen merkittävimmät rakennukset ovat alueen keskellä sijaitseva Musiikkikeskus sekä alueen pohjoisosilla sijaitsevat vanha yhteiskoulu sekä rännikatuverkosto. Lisäksi suunnittelualueella on hienoja puistoja ja ranta-alueita, joita ollaan liittämässä osaksi Kuopion kansallista kaupunkipuistokokonaisuutta.

Tarkemmin alueen luonnosympäristöstä ja rakennetusta ympäristöstä on kerrottu selostuksen kohdissa 3.12 ja 3.13 sekä liitteissä 5.3 ja 5.4.

3.1.2 Luonnonympäristö

Kaava-alueen luontoympäristö koostuu käytännössä eriaikoina rakentuneista puistokokonaisuuksista sekä niihin liittyvistä katujen ja aukioalueiden viherympäristöstä. Kaava-alueen isompia puistokokonaisuuksia ovat Maria Jotunin puisto sekä Brahen puisto ja pienempiä taas Aarneen puisto ja Tasavalanpuisto. Näiden lisäksi alueella on merkittävä määrä muuta kadunvarren puustoa. Myös Musiikkikeskuksen eteläpuolinen parkkialue hahmottuu sankan puuston ansiosta osaksi puistokokonaisuutta, vaikkakin se samalla estää (yhdessä puiston osittain tiheän kasvuston kanssa) monin paikoin näkymät Kuopionlahdelle. Hieno ja ainutlaatuinen Kuopionlahti ja ranta-alue eivät hahmotu nykyisellään kunnolla edes Musiikkikeskuksen lämpiöstä. Kuopionlahden vesistö sekä ranta-alueet ovat nykyisellään aistittavissa parhaiten juuri rannan suuntaisilta ulkoiluväyliltä sekä osasta puistoa

Suunnittelualueen viherympäristö on osa Kuopion keskustan ruutukaava-alueen ranto- ja kiertävää puistovyöhykettä, johon sisältyy muun muassa Väinölänniemen laaja puistokokonaisuus. Ruutukaava-alueen puistoalueet ovat merkittäviä kulttuuriympäristöjä ja osa säilynyttä kaupungin historiaa ja niitä ollaan liittämässä perustettavana olevaan Kuopion kansallisen kaupunkipuistokokonaisuuteen, joka on hyväksytty kaupunginhalituksessa 20.3.2017.

Kansallisen kaupunkipuiston tarkoituksena on säilyttää kaupunkiympäristöön kuuluvan alueen kulttuuri- ja luonnonmaisemalliset, historialliset ja kaupunkikuvalliset ominaispiirteet sekä sosiaaliset, virkistykselliset ja muut erityisarvot. Kansallisen kaupunkipuistoalueen kriteereitä ovat muun muassa se, että alueella on merkittäviä historiallisia puistoja ja kulttuuriympäristöjä rakennuksineen, puistoalueet ovat osa kaupunkirakennetta ja tärkeä osatekijä puistoalueen yhtenäisyyden kannalta.

Kuva 2. Näkymä Maria Jotunin puistosta Kuopionlahdelle.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Kaava-alueen keskeisimmät ja säilytettävät rakennukset ovat Musiikkikeskuksen lisäksi Kuopion Yhteiskoulun vanha osa, Pumpputorin lastentarha ja Kummisedän ravintola. Yhteiskoulun rakennus on rakennussuojelukohde Kuopion seudun maakuntakaavassa 2008 (sr 11.1107) ja Kuopion keskeisen kaupunkialueen yleiskaavassa (YK2001, sr-2). Säilytystavoitteet eivät koske v. 1960 valmistunutta osaa. Lisäksi kilpailun alueella sijaitsee Kummisedän vieressä oleva asuinkerrostalokokonaisuus. Musiikkikeskuksen eteläpuolisella linja-autojen pysäköintialueella sijaitsee Kuopion liikenteen taukotupa-rakennus. Lisäksi ranta- ja puistoalueilla sijaitsee urheilukentän vieressä oleva huoltorakennus ja alueen eteläosalla sijaitseva Kuopion Veden pumppaamorakennus sekä sataman aallonmurtajalla oleva ammattikalastajien tukikohta. lisäksi puistoalueella sijaitsee muita keveämpiä rakennelmia. Voimassa olevan asemakaavan mukaan korttelissa olevien rakennusten toteutunut kerrosala on yhteensä 19 383 k-m².

Tarkemmin kaava-alueen rakennuskanta on kuvattu suunnittelualueen rakennetun ympäristön kerrostumat selvityksessä (liite 5.3), jossa on kuvattu myös kaava-alueeseen rajoittuvaa rakennuskantaa. Lisäksi Kuopion yhteiskoulun ja Musiikkilukion rakennushistoriallisessa selvityksessä liite 5.4 on kuvattu tarkemmin kyseisen kokonaisuuden historiaa.

Suunnittelualueen reunoilla pääkatuina toimivat Haapaniemenkatu ja Puijonkatu ja sen jatke Maria Jotunin katu. Alueella sijaitsee myös rännikatuja, jotka ovat Kuopion ruutukaavan erityispiirre. Ne muodostavat kiehtovan ja yhtenäisen kujaverkoston, joka halkoo ruutukaavan kortteleita säännöllisenä ruudukkona. Aluetta halkaisevia rännikatuja ovat Koljonniemenkatu (itä-länsisuunnassa) ja Hallikatu (pohjois-eteläsuunnassa).

Ranta-alueilla on lisäksi Kuopionlahdenkadun ja Vuorikadun kulmauksessa on sorapintainen pallokenttä ja Kuopionlahden alueella on laajahko pienvenesatama, jossa on 241 laituripaikkaa, 104 soutuvenepaikka ja lisäksi 16 venepaikkaa ammattikalastajien käyttöön varatulla lukitulla alueella.

Kuva 3. Viistoilmakuva kaava-alueelle etelästä (2015)

3.1.4 Maanomistus

Suunnittelualueen on entisen Kuopion Yhteiskoulun, nykyisen Lumitin viereistä kahta tonttia (5-6-1 ja 5-6-2) lukuun ottamatta Kuopion kaupungin omistuksessa.

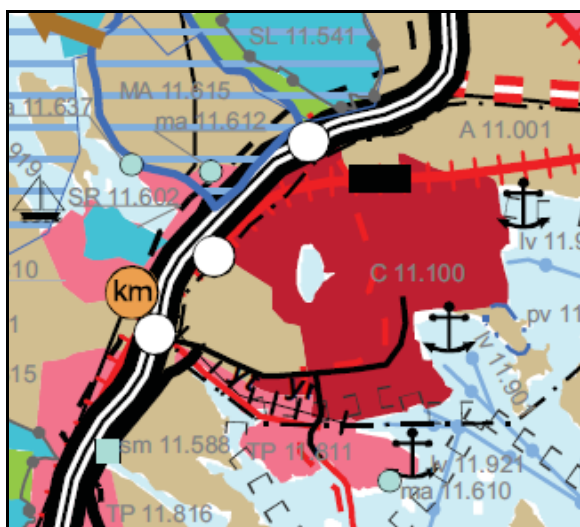
3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

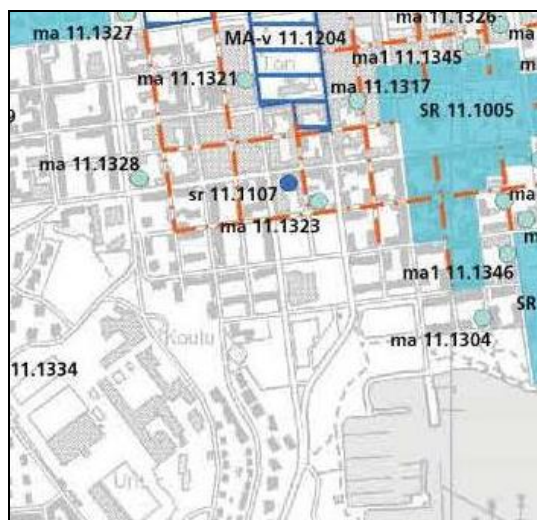
Maakuntakaava:

Kuopion seudun maakuntakaava on vahvistettu ympäristöministeriössä 3.7.2008. Maakuntakaavassa suunnittelualue on keskustatoimintojen aluetta (C 11.100 merkintä). Lisäksi kaavassa on osoitettu alueelle satama-alue ja yhdystie.

Pohjois-Savon maakuntakaava 2030 on vahvistettu ympäristöministeriössä 7.12.2011, mutta kaavassa ei ole muutettu SR 11.1107 suojelualueeseen kohdistuvaa merkintää eikä rännikatuverkkoon kohdistuvaa merkintää. Lisäksi kaavassa ei ole myöskään muutettu Pumpputorin rakennushistoriallista ja maisemallista merkintää ma 11.1323.

Kuva 4: Ote Kuopion seudun maakuntakaavasta

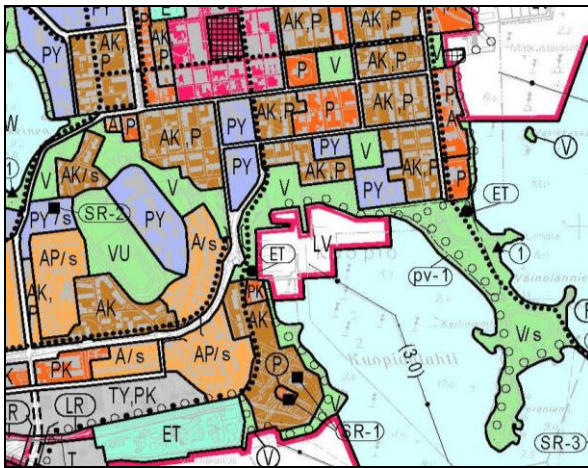

Kuva 5: Ote pohjois-Savon maakuntakaava 2030 rakennussuojelukohteista Kuopion keskustassa.

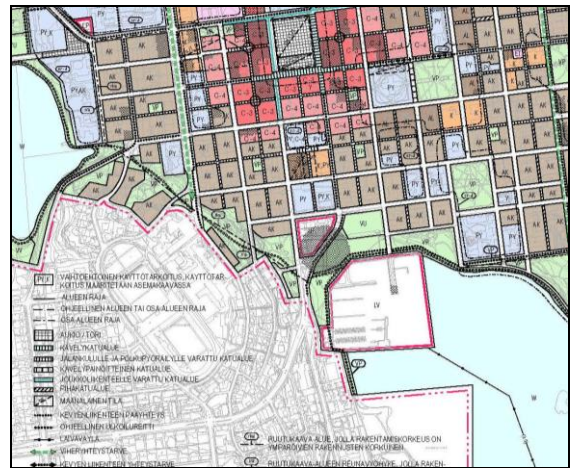
Yleiskaava, yleiskaavalliset selvitykset:

Kaupunginvaltuuston 11.12.2000 hyväksymässä keskeisen kaupunkialueen yleiskaavassa keskeinen osa suunnittelualueesta on julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta (PY), jolle saa sijoittaa liike- ja toimistorakennuksia ja jolle voidaan sijoittaa myös tuotanto- ja varastotiloja. Edellä kuvatun lisäksi suunnittelualueelle on merkitty yleiskaavassa virkistysaluetta (V) ja vesiliikenteen aluetta (LV) sekä kevyen liikenteen pääyhteys ja laivaväylä.

Keskustan osayleiskaavaluonnoksessa suunnittelualueen keskeinen osa on merkitty kaupunkikuvan kehittämistarvealueeksi. Kortteleihin luonnoksessa on esitetty vaihtoehtoinen käyttötarkoitus julkisten palvelujen ja hallinnon alue tai liike ja toimistorakennusten alue (PY, K), joka määritellään tarkemmin asemakaavassa. Lisäksi alueen pohjoisosaan on merkitty alue tai alueen osa, jolla on suojeluarvoja (sr-4). Keskustan osayleiskaavaluonnosta (5.5.2011) ei ole käsitelty julkisuudessa eikä sitä ole asetettu julkisesti nähtäville, joten Keskeinen kaupunkialueen yleiskaava ohjaa tätä kaavaa.

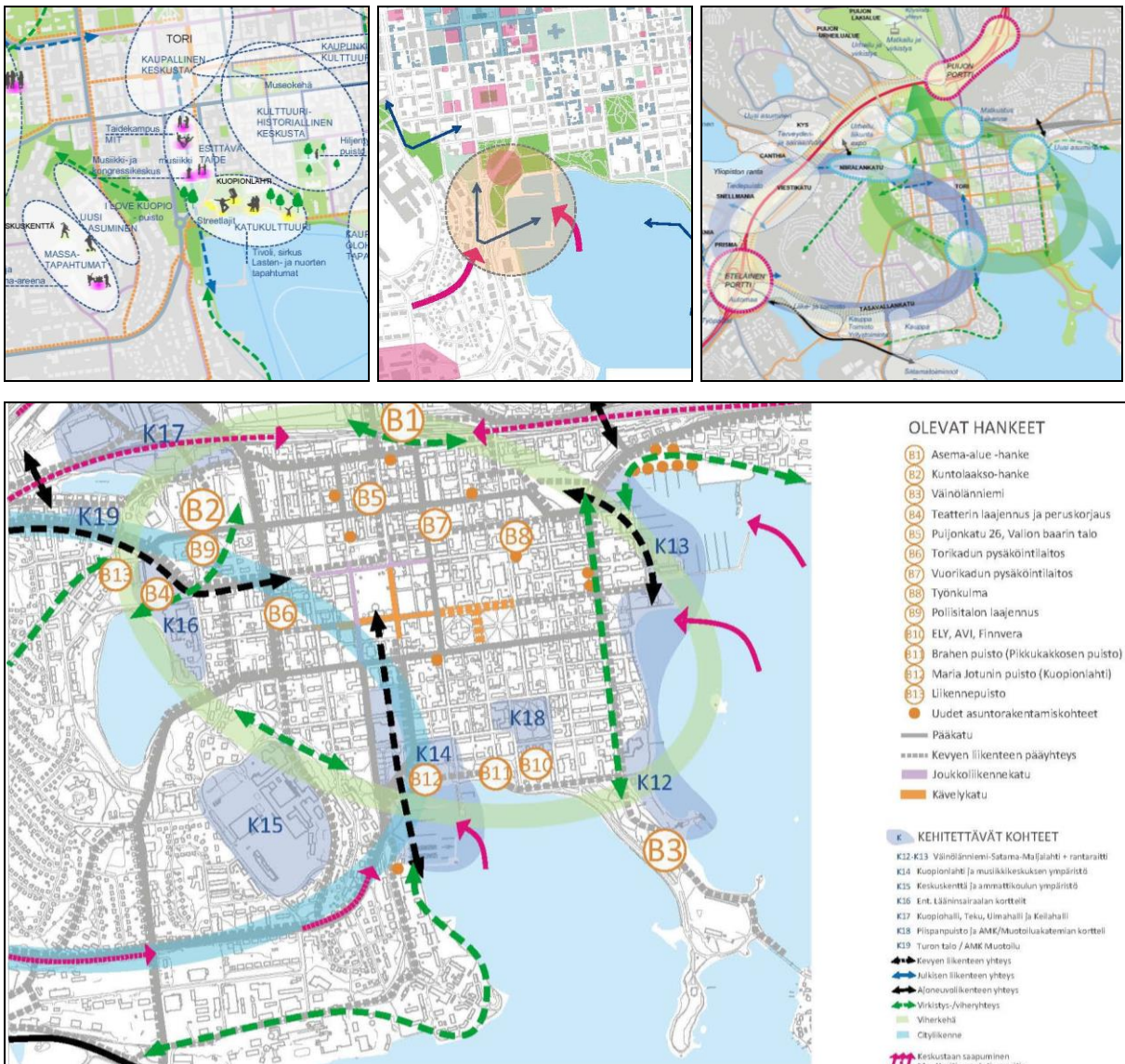
Kuva 6. Ote Kuopion keskeisen kaupunkialueen yleiskaavasta.

Kuva 7. Ote Kuopion keskustan osayleiskaavaaluonnoksesta.

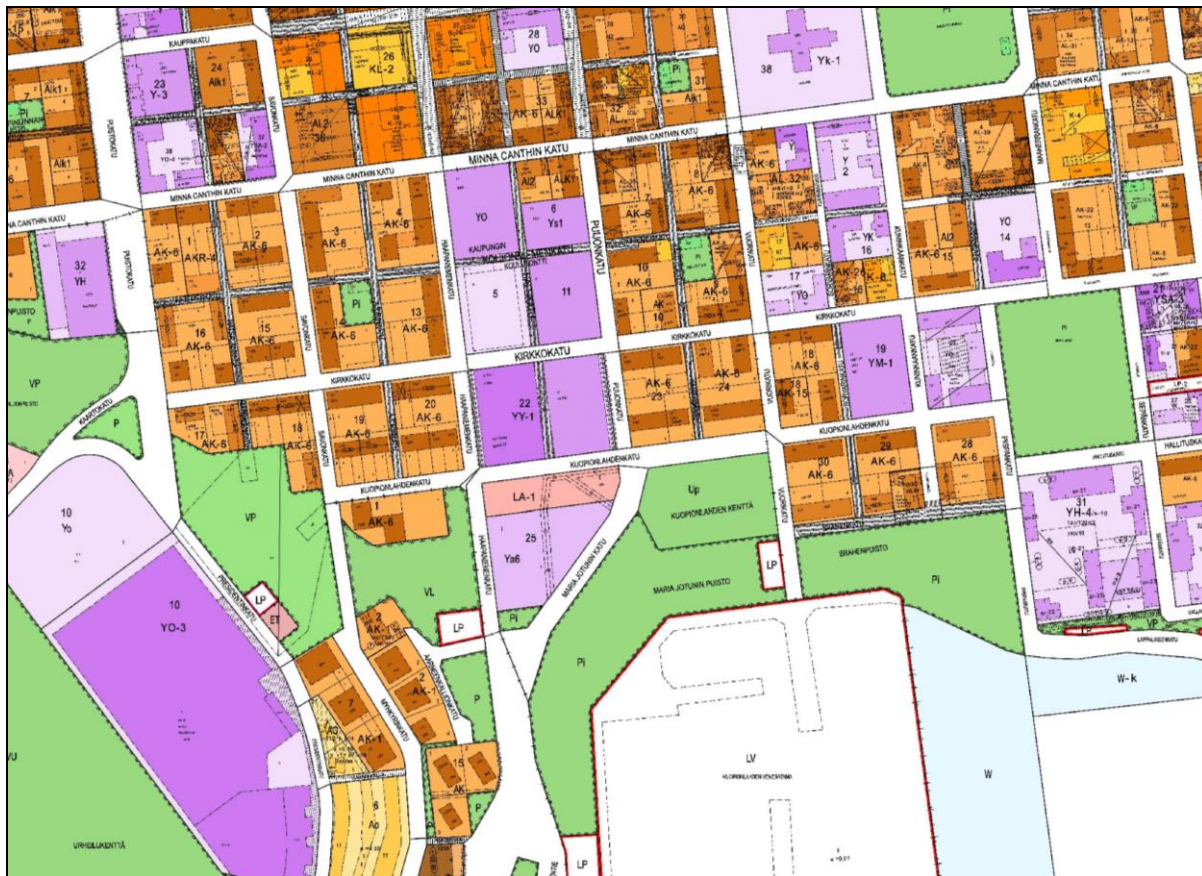
Kuopion kaupunkikeskustan Master Plan 2025

Kuopion kaupunkikeskustan Master Plan 2025 on hyväksytty kaupunginhallituksessa 11.2.2013. Master Planissa (kuva 8) Kuopionlahden alue on yksi merkittävimmistä kehitysalueista ja solmupisteistä, jonne kohdistuu lukuisia toiminnallisia sekä liikenteellisiä tavoitteita ja kehitysideoita.

Kuva 8. Kuopion kaupunkikeskustan Master Plan 2025 kehitysideoita Kuopionlahden osalla.

Asemakaavojen merkinnät ja määräykset sekä rakennusoikeudet ja voimaantulopäivät on kuvattu tarkemmin liitteissä 2.1 ja 2.2.

Ote ajantasa-asemakaavasta = sijaintikartta on liitteenä 4.

- Tarkistettut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet tulivat voimaan 1.3.2009 ja ne sisältävät muun muassa toimivaan aluerakenteeseen sekä eheytyvään yhdyskuntarakenteeseen ja elinympäristön laatuun liittyviä erityistavoitteita.
- Kuopion arkkitehtuuripoliittinen ohjelma (APOLI 1) on hyväksytty kaupunginhallituksessa 12.11.2007 ohjeellisena noudatettavaksi Arkkitehtuuripoliittinen ohjelma kuvaa Kuopion kaupungin arkkitehtuurin ja kaupunkirakennustaiteen nykytilaa ja asettaa tavoitteet sekä määrittää toimenpiteet niiden saavuttamiseksi ja jossa Kaupungin toimien tulee olla esimerkkinä muille. APOLI:n päätavoite on kuopiolaisille yhteinen; viihtyisä, turvallinen ja omintakeinen Kuopio.
- Kuopion arkkitehtuuripoliittista ohjelmaa ollaan parhaillaan päivittämässä ja sen on tarkoitus tulla hyväksymiskäsittelyyn loppukesästä 2017.
- Kuopion ilmastopoliittinen ohjelma 2009–2020 on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 6.4.2009 otettavaksi aktiiviseen käyttöön kaikessa valmistelussa.

Rakennusjärjestys:

Kuopion kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 2.5.2012 ja se on tullut voimaan Kuopion hallinto-oikeuden päätöksen mukaisesti 14.6.2013.

Tonttijako ja -rekisteri:

Seuraavat suunnittelualueen tontit on mitattu ja merkitty kiinteistörekisteriin: Tontti 5-5-3 rekisteröity 13.10.1975 ja sen pinta-ala on 4 376 m². Tontit 5-6-1, 5-6-2, 5-6-3 ja 5-11-1 rekisteröity 21.4.1903 ja niiden pinta-alat ovat (1 069, 1 069, 2 137 ja 2124 m²). Tontti 5-22-5 rekisteröity 5.7.1957 ja sen pinta-ala on 10 634 m². Tontti 5-25-2 rekisteröity 28.6.1982 ja sen pinta-ala on 6 853 m². Tontti 8-15-2 rekisteröity 22.12.1954 ja sen pinta-ala on 1 384 m².

Pohjakartta:

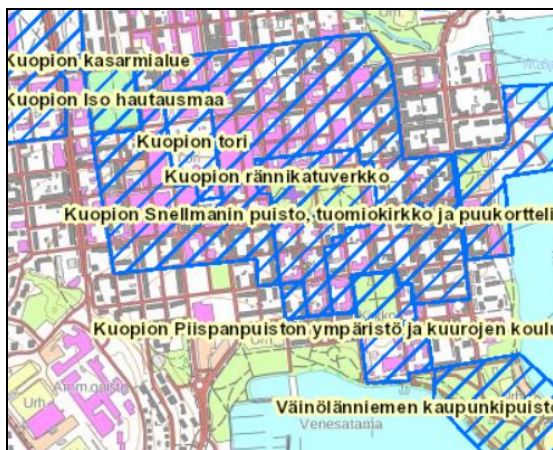
Suunnittelualueen pohjakartta on kaavoitusmittausasetuksen (1284/99) mukainen.

Rakennuskiellot:

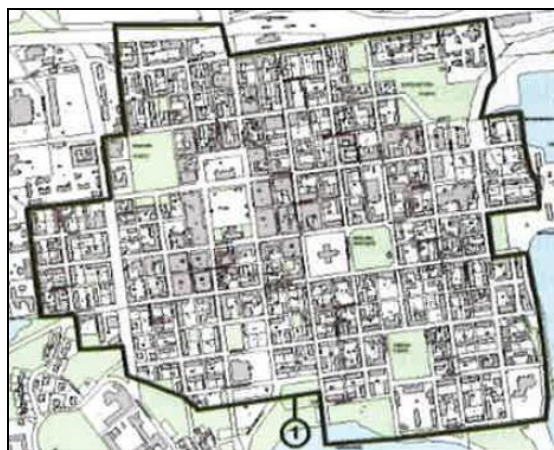
Alueella ei ole voimassa rakennuskieltoa.

Suojelupäätökset:Valtakunnallisesti arvokas merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY.

Suunnittelualue sisältyy Valtioneuvoston 22.12.2009 päättämään Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt –luetteloon kohteena ”Kuopion rännikatuverkosto”; kuva 10. Alue rakennuksineen sisältyy myös Kuopion kulttuuriympäristöjen strategia ja hoito-ohjelmaan kohteena ”Kuopion keskustan ruutukaava” kuva 11.

Kuva 10 Ote valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY) kartasta Kuopion keskustassa

Kuva 11 Ote Kuopion kulttuuriympäristöstä – Strategia ja hoito-ohjeesta (Kuopion keskustan ruutukaava).

Alueeseen liittyvät maakuntakaavan suojelumerkinnot on selvitetty selostuksen edellisissä kohdissa. Keskeisen kaupunkialueen yleiskaavassa alueelle kohdistuvia suojelumerkintöjä ovat, *säilytettävä rakennus tai alue* (SR-2 tai sr-2) sekä merkintä *alue tai alueen osa, jolla ympäristö säilytetään* (sr-4). Tarkemmin alueen rakennuskannan suojeluarvoista on kuvattu liitteessä 5.1 - 5.4.

Keskustan liikenteen yleissuunnitelma:

Keskustan liikenteen yleissuunnitelman on hyväksytty 6.10.2008 kaupunginhallituksessa. Suunnitelmassa on esitetty muun muassa keskustan liikennejärjestelyjen kehittämistavoitteet kävelykeskustan, autoliikenteen, joukkoliikenteen ja jalankulun osalta sekä yleissuunnitelma niiden toteuttamiseksi.

Kuopionlahden yleinen kaksivaiheinen arkkitehtuurikilpailu ”Kuopion soiva ja sykkivä sydän”

**Kuopionlahden yleinen
kaksivaiheinen arkkitehtuurikilpailu**

**KUOPION SOIVA
JA SYKKIVÄ SYDÄN**

KILPAILUOHJELMA

Kuopionlahden arkkitehtuurikilpailu ja sen pohjalla olleet liitteet sekä selvitykset, joista keskeisimpiä ovat:

- Visio Hotelli- ja kongressikeskus Kuopiosta
- Green School periaatteet ja ekologisesti kestävä rakentaminen
- Rännikatujen kehittämissuunnitelma
- Korkean rakentamisen selvitys
- Kuopion taidelukio Lumit tilaohjelma
- Kilpailualueen rakennetun ympäristön kerrostumat (pdf)
- Kilpailun ydinalueen pysäköinnin ohjeistus
- Kuopionlahden ja Haapaniemen valuma-alueiden hulevesien hallintasuunnitelma (valmistuu kesäkuun alussa)

4 ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Asemakaavan muutoksen suunnittelun tarve

Suunnittelun tarve ja lähtökohdat ja muutosta edistävät hankkeet

Musiikkikeskuksen ympäristön ja laajemmin koko Kuopionlahden kehittäminen on ollut kaupungilla vireillä aina Musiikkikeskuksesta vuonna 1972 järjestetystä arkkitehtuurikilpailusta lähtien, eli lähes 50 vuotta.

Kuopion taidelukion uudisrakentamiselle on etsitty toteutuspaikkaa jo useamman vuoden ajan. Kuopion kaupunginhallituksen päätös sijoittaa Lumit kaupungin keskustan etelälaidalla sijaitsevan Musiikkikeskuksen ympäristöön avasi mahdollisuuden tukea kaupungin kasvutavoitteita rakentamalla uusi, rikas ja monipuolinen koulutuksen, kulttuurin ja kaupunkielämän tapahtumapaikka Kuopion keskustaan. Lumitin sijainti Musiikkikeskuksen välittömässä läheisyydessä antaa erinomaiset lähtökohdat eri toimijoiden väliseen yhteistyöhön. Lisäksi se tarjoaa alueelle uusia esiintymistiloja luoden uudenlaisia mahdollisuuksia tapahtumien järjestämiselle.

Kuopionlahden kehittämisen ja erityisesti Lumitin merkittävyttä ja ainutlaatuista mahdollisuutta korostaa myös se, että Kuopion ruutukaava-alueelle ei ole rakennettu uutta koulurakennusta noin 100 vuoteen. Kuopion taidelukio Lumitia ei ole mielekäästi toteuttanut yksittäisenä tai irrallisena hankkeena, ennen kuin on tarkasteltu kokonaisuutena Kuopionlahdelta torille ulottuvan vyöhykkeen tuleva kaupunkikuvallinen sekä toiminnallinen luonne.

Lisäksi Kuopionlahden kehittämistä sysäsi merkittävästi eteenpäin toinen suurhanke, sillä Musiikkikeskuksen lähiympäristöön kaavaillaan myös laajaa hotelli- ja kongressikeskus kokonaisuutta, jonka toteuttajayhtiönä on tämänhetkisen sopimuksen mukaisesti Lapland Hotels Oy ja Sporthotel Kuopio Oy.

Alueen keskeiset hankkeet (Kuopion taidelukio Luimit sekä hotelli- ja kongressikeskus) antavat Kuopiolle myös mahdollisuuden nostaa kaupungin ja koko alueen arkkitehtuuriprofiilia. Lisäksi alueen keskeiset hankkeet muodostavat yhdessä Musiikkikeskuksen kanssa kansainvälisen tason keskittymän monimuotoisille tapahtumille sekä opiskelulle sekä ainutlaatuiset puitteet, kulttuurille, majoitukselle ja matkailulle.

Suunnittelun alueellinen tarve

Torilta Kuopionlahdelle ulottuvaa kehittämisvyöhykettä voidaan pitää Kuopion keskeimpänä kulttuuri- ja sivistysvyöhykkeenä, jossa musiikki, tanssi ja kaupunkikulttuurin eri muodot ovat voimakkaasti läsnä ja jonka ytimenä toimii Kuopion musiikkikeskus. Alue on myös kaupunkirakenteellisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä ja sen on todettu olevan ruutukaavakeskustan merkittävin sisään tulovyöhyke sekä kehittämisalue myös keskustan Masterplanissa ja keskustan osayleiskaavatyössä.

Kuopion kaupungin keskeisten alueiden kaupunkikuvallista ja arkkitehtonista kehittämistä ohjaa ja tukee erityisesti Kuopion kaupungin arkkitehtuuripoliittinen ohjelma (APOLI), jonka mukaisesti kaupunki järjestää arkkitehtuuri- ja kaupunkisuunnittelukilpailuja merkittävistä suunnittelukohteista, suosien niissä yleisiä kilpailuja.

Edellä kuvattujen lähtökohtien ja APOLI:n linjausten mukaisesti torilta Kuopionlahdelle ulottuvaa vyöhykettä on lähdetty kehittämään sen strategisen ja kaupunkikuvallisesti

tärkeän asemansa vuoksi kokonaisuutena, joka on nimetty Kuopionlahden kaupunkikehittämishankkeeksi. Hanke sisältää muun muassa Kuopionlahden yleisen arkkitehtuurikilpailun ”Kuopion soiva ja sykkivä sydän” ja **sen pohjalta laadittavan alueen kaavoituksen**, alueelle toteutettavan uudisrakentamisen sekä viherympäristön suunnittelun sekä ja toteutuksen.

4.2 Suunnittelun käynnistyminen ja sitä koskevat päätökset

Asemakaavan muutostyöhön taustalla on ollut kaupunginhallituksen 7.9.2015 tekemä päätös sijoittaa Kuopion taidelukio Lumit uudisrakennushankkeena Musiikkikeskuksen ympäristöön sekä kaupunginhallituksen 26.10.2015 tekemä päätös liittää Kuopion taidelukio Lumitin osaksi Kuopionlahden alueen kehittämistä ja ”Kuopion soiva ja sykkivä sydän” –arkkitehtuurikilpailua.

Asemakaavatyö sisältyy osaksi laajempaa Kuopionlahden kaupunkikehittämishanketta, joka käynnistyi 1.2.2016. Tällöin kaupunginhallitus päätti käynnistää Kuopionlahden alueen kehittämiseksi Kuopionlahden yleisen ja kaksivaiheisen arkkitehtuurikilpailun ”Kuopion soiva ja sykkivä sydän”. Lisäksi kyseisessä kokouksessa päätettiin Kuopion kaupungin ja hotelli- ja kongressikeskuksen toteuttajayhtiö (Lapland Hotels Oy ja Sporthotel Kuopio Oy) välisestä sopimuksesta alueen kehittämisestä.

Kuopionlahden yleinen ja kaksivaiheinen arkkitehtuurikilpailu toteutetaan yhteistyössä Suomen Arkkitehtiliiton kanssa ja arkkitehtiliitto (SAFA) kilpailusääntöjen mukaisesti. Kilpailuohjelma hyväksyttiin Safa:n kilpailutoimikunnassa 18.3.2016 ja kaupunkirakennelautakunnassa 6.4.2016 sekä kaupunginhallituksessa 11.4.2016. Kilpailun 1. vaihe oli 18.4. – 5.9.2016 ja 2. vaihe 9.11.2016 – 17.3.2017.

Asemakaavan vireilletuloaineisto (OAS) annettiin tiedoksi kaupunkirakennelautakunnalle 28.9.2016. Aineisto on ollut nähtävänä vireilletulokuulutuksen yhteydessä 5.10.–27.10.2016. Kuopionlahden arkkitehtuurikilpailun ensimmäisen vaiheen ehdotukset olivat samanaikaisesti nähtävillä asemakaavan vireilletuloaineiston kanssa. Kaavoituksen aloituskokous pidettiin 24.10.2016. Aloituskokouksessa käytiin läpi Kuopionlahden kaupunkikehittämishankkeen tavoitteet ja kilpailuehdotukset.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Osallisia ovat Museovirasto, Pohjois-Savon ELY-keskuksen Luonnonvarat ja ympäristö –vastuualue, Pohjois-Savon liitto, alueen oppilaitokset sekä maan- ja kiinteistöjen omistajat, naapurikiinteistöt, lähialueen asukkaat, Kanta-Kuopion Seura Ry, Kuopion kaupunkikeskustan kehittämisyhdistys Ry, DNA Oy, TeliaSonera Oyj, Kuopion Energia Liikelaitos, Kuopion Liikelaitos Vesi ja kaupungin viranomaiset sekä kaavahankkeen hotelli- ja kongressikeskuksen toteuttajayhtiö.

4.3.2 Vireilletulo

Asemakaavan muutostyö on käynnistynyt Kuopion kaupungin aloitteesta ollen osa Kuopionlahden kaupunkikehittämishanketta. Asemakaavan vireilletuloaineisto (OAS) on annettiin tiedoksi kaupunkirakennelautakunnalle 28.9.2016. Aineisto on ollut nähtävänä vireilletulokuulutuksen yhteydessä 5.10.–27.10.2016.

4.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Ennen varsinaista Kuopionlahden kaupunkikehittämishankkeen, arkkitehtuurikilpailun ja alueen kaavoituksen käynnistämistä on alueen kehittämistä käsitelty kaupunkisuunnitteluryhmässä kolme kertaa (18.3., 10.6., 8.10.2015) ja kiinteistökehitysryhmissä kolme kertaa (30.3., 4.5., 5.10.2015) ja suppean ohjausryhmän kokouksessa 3.6.2015 sekä laajan ohjausryhmän kokouksessa kolme kertaa (29.9., 2.11.2015 ja 12.1.2016). Näiden lisäksi sitä on käsitelty myös mm verkostonselvitystyön ohjausryhmän kokouksessa kolme kertaa (14.9. ja 5.10. ja 14.12.2015)

Lisäksi ennen asemakaavan vireilletuloa sekä arkkitehtuurikilpailun käynnistymistä järjestettiin helmikuussa 2016 laaja osallisuuskysely alueen toimijoille, lähialueen kiinteistöille, naapureille ja kaikille keskeisille sidosryhmille. Osallisuuskyselyn tarkoituksena oli kartoittaa kaavatyön pohjalle laadittavan arkkitehtuurikilpailun tavoitteita, mielipiteitä ja ideoita, jotka osaltaan otettiin myös kilpailuohjelmaan.

Asemakaavan vireilletuloaineisto oli nähtävänä vireilletulokuulutuksen yhteydessä 5.10.–27.10.2016. Nähtävänäoloaikana oli mahdollisuus jättää mielipiteitä ja äänestää myös kilpailuehdotuksia. Kaavan valmisteluaineistosta ei jätetty mielipiteitä, mutta kilpailutyönäyttelyyn kävi tutustumassa yli 650 vierasta ja ehdotuksiin jätettiin yli 250 äänestys tulosta tai mielipidettä. Nähtävänäoloaikana kilpailuehdotuksista jätetyt mielipiteet ja äänestystulokset käsiteltiin palkintolautakunnassa ja ne vaikuttivat osaltaan ehdotusten arvioinnissa ja kilpailun toiseen vaiheeseen valittavien töiden valinnassa.

Kaavoituksen aloituskokous pidettiin 24.10.2017 ja siinä olivat läsnä ELY-keskuksen ja kaupungin eri tahojen edustajat. Aloituskokouksissa käytiin läpi muun muassa lähtötavoitteet ja mielipiteet kaavatyölle, kilpailulle ja Kuopionlahden kaupunkikehittämishankkeelle. Lisäksi käytiin läpi hotelli- ja kongressikeskuksen toteuttajayhtiön tavoitteita ja esiteltiin alueelle tehtyjen selvitysten ja kilpailutilanteen sekä hankkeen aikataulu.

Kaupunki piti laajan tiedotus ja yleisötilaisuuden 9.1.2017, jolloin julkaistiin kilpailun 2. vaiheeseen pääsevät 6 ehdotusta. Tilaisuudessa olivat läsnä keskeisten sidosryhmien edustajien ja osallisten lisäksi runsas joukko muita kuntalaisia ja mediaa.

Kaavatyön rinnalla hanketta on käsitelty noin 15 kertaa erilaisessa palaverissa muun muassa palkintolautakunnan, hotelli- ja kongressikeskuksen toteuttajayhtiön edustajien sekä kaupungin eri sidosryhmien edustajien (suojelu, liikenne, pysäköinti, puistot, kaupunkikuva, kaavoitus, hule) kanssa.

Valmisteluaineisto annetaan kaupunkirakennelautakunnalle tiedoksi 12.4.2014 ja se on tarkoitus asettaa nähtäville 24.4.–22.6.2017. Valmisteluaineistosta pidetään nähtävänäolon aikana yleisötilaisuus 28.4.2014 sekä erillinen lausuntoneuvottelukokous.

4.3.4 Viranomaisyhteistyö

Kaavoituksen aloituskokous pidettiin 24.10.2017 ja siinä olivat läsnä ELY-keskuksen ja kaupungin eri tahojen edustajat. Aloituskokouksissa käytiin läpi muun muassa lähtöta-voitteet ja mielipiteet kaavatyölle, kilpailulle ja Kuopionlahden kaupunkikehittämishank-keelle. Lisäksi käytiin läpi hotelli- ja kongressikeskuksen toteuttajayhtiön tavoitteita ja esiteltiin alueelle tehtyjen selvitysten ja kilpailutilanteen sekä hankkeen aikataulu.

Heli Ek ELY-keskukselta korosti, että kaavatyön ja kilpailun jatkon osalla on liikenteen peruslähtökohtana hyvä pitää Kuopion keskusta-alueen liikenteen yleissuunnitelman periaatteita niitä tarvittaessa täydentäen ja mm. rännikatuverkoston lähtökohtia. Lisäksi alueen hulevesien hallintaan tulee kiinnittää jatkossa erityistä huomiota. Alueelle laadi-tuja Green School periaatteet ja ekologisesti kestävä rakentaminen opas on hyvä lähtökohta alueen suunnittelulle. Heli piti myös tärkeänä, että näkymät alueelta Kuo-pionlahdelle turvataan ja mahdollistetaan.

Eeva Pehkonen ELY-keskukselta piti torilta Kuopionlahdelle ulottuvaa kävely-ympäristön laajentamista hienona ja hyvänä asiana, mutta suunnittelussa tulee kuiten-kin varoa, ettei suunnitella paikkaan nähden turhan suuria aukioita. Lisäksi Eeva toi esille, että uudet julkiset rakennukset voivat olla hyvinkin erilaisia Musiikkikeskukseen nähden, kun varmistetaan niiden laatu. Jos Musiikkikeskuksen julkisivuihin esitetään hankkeen vaatimia muutoksia, tulee ne harkita tarkoin sekä suunnitella niin, että ne tukevat kokonaisuutta

Lisäksi kokouksessa käsiteltiin ja nousi esille Lumitin ja hotelli- ja kongressikeskuksen kehittämisen lisäksi muun muassa ranta-alueiden laadukas ja monipuolinen kehittämi-nen ja se, että jatkosuunnittelussa kiinnitetään huomiota erityisesti paikoitustilojen toimiviin liikennejärjestelyihin sekä niiden realistiseen mitoitukseen.

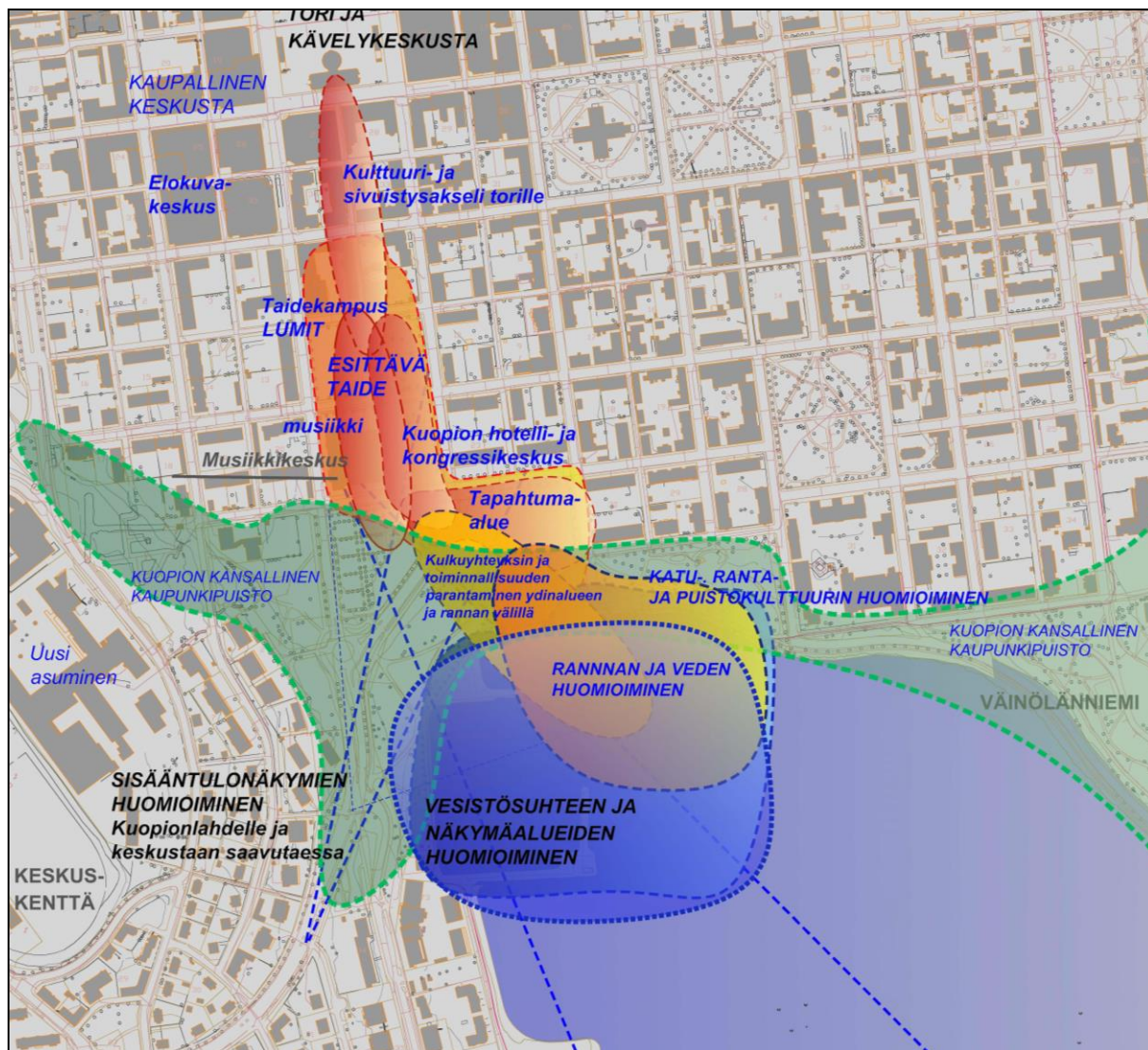
Kuva 12. Viistoilmakuva kaava-alueelle luoteesta (2015)

4.4 Asemakaavan muutoksen tavoitteet

Asemakaavan muutoksen **tarkoituksen on** määritellä Kuopionlahdelta torille ulottuvan alueen kaupunkikuvalliset tavoitteet ja lähtökohta sekä toiminnallinen ajatus. Vyöhykkeen ydinalueena toimii Musiikkikeskuksen ympäristö, jonka keskeisimmistä osista on tarkoitus muodostaa kaikille avointa kaupunkitilaa, joka liittyy saumattomasti Musiikkikeskukseen, Lumitiin ja Hotelli- ja kongressikeskukseen, ja josta on hyvät yhteydet ranta-alueille sekä torille.

Asemakaavan muutoksen keskeiset tavoitevyöhykkeet on esitetty kuvassa 13. Kaavatyön tavoitteet ovat samat kuin Kuopionlahden arkkitehtuurikilpailun päätavoitteet, joista keskeisimpiä kokonaisuuksia olivat muun muassa seuraavat osa-alueet:

- Alueesta on tarkoitus muodostaa Kuopion ruutukaavakeskustan eteläinen portti, jossa **kaupunkikuva, toiminta, laatu ja ekologiset arvot** ovat keskiössä.
- muodostaa Kuopionlahden alueesta uudistuvan Kuopion soiva ja sykkivä sydän, jossa kulttuuri, liikunta, sivistys ja kaupunkikulttuurin eri muodot ovat voimakkaasti läsnä, ja joka muodostaa kuopiolaisille uuden julkisen olohuoneen viihtyisine kävely- ja oleskelualueineen sekä kutsuvine, kaikille avoimine sisätiloineen
- luoda ja mahdollistaa Kuopioon parasta uutta nykyarkkitehtuuria edustava rakennuskokonaisuus, jossa Lumit sekä Hotelli- ja kongressikeskus ovat kaupunkikuvaa rikastuttavia, hyvin toimivia, viihtyisiä, arkkitehtonisesti korkeatasoisia, terveellisiä ja turvallisia ja jotka toimivat joustavasti myös tulevaisuudessa
- muodostaa Lumitista sekä Hotelli- ja kongressikeskuksesta toiminnallisesti toisiaan tukeva, monipuolinen ja toimiva sekä tilallisesti tehokas ja muunneltava kokonaisuus
- tutkia innovatiivisella tavalla uusia toiminnallisia konsepteja ja niistä kumpuaavia arkkitehtuuriratkaisuja
- parantaa jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä Musiikkikeskuksen ympäristöstä ranta-alueille sekä torille.
- parantaa alueen vesistökontaktia ja järvimaiseman näkyvyyttä sekä tutkia erilaisia mahdollisuuksia, joilla alueen hulevedet voidaan ottaa osaksi kokonaisuunnitelmaa niin, että niillä voidaan kehittää alueen nykyistä vesistösuhdetta
- tutkia katu-, ranta-, puisto- ja vesielämän monipuolista kehittämistä alueella sekä löytää ranta- ja puistoalueiden osalla uusia rohkeita ajatuksia ja ideoita alueen kehittämiseksi monipuoliseksi eri käyttäjäryhmät huomioonottavaksi rantapuistoksi
- muodostaa alueesta kansainvälisen tason tapahtumien keskus
- ottaa uudisrakennusten suunnittelussa huomioon ratkaisun kokonaistaloudellisuus, energiatehokkuus ja toteutettavuus.

Kuva 13. Kaava-alueen keskeisimpiä tavoitevyöhykkeitä

Kuva 14. Näkymä Musiikkikeskuksen ympäristöön.

4.5 Asemakaavan muutoksen vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

4.5.1 Valmisteluvaiheen vaihtoehdot

Asemakaavan muutoksen vaihtoehtoisina ratkaisuinä toimivat Kuopionlahden yleisen arkkitehtuurikilpailun 2. vaiheeseen valittujen töiden valmiit ehdotukset, joiden nimimerkit ovat töiden avausjärjestyksessä 1. JÄKÄLÄ, 2. KUMUKO, 3. JUKEBOX, 4. TAIKAMETSÄ, 5. COR ja 6. VESJ. Kunkin työn kohdalla on esitetty kilpailijoiden laatimat kuvaukset ehdotusten keskeisimmistä sisällöistä:

Ehdotus nimimerkki JÄKÄLÄ havainnekuvia

Kuva 14. Ehdotus jäkälä

Ehdotus nimimerkki Jäkälän selostus

Kilpailuehdotukseen sisältyy kolme erilaista ja omaleimaista korttelia. Hotelli- ja kongressikeskus on ruutukaavan tukeutuva, suomalaisesta luonnosta muotokieltä ammentava vapaamuotoinen ja dynaaminen kaupunkikuvallinen kohokohta. Taidelukio Lumitin rakennus on hilamainen, huokoinen rakennus, jonka esiintymis- ja harjoitustilat avautuvat näkyviksi ulospäin. Asuin- ja huoneistohotellikortteli on nykyaikainen tulkinta perinteisestä umpikorttelista, joka sylimäisesti kietoutuu sisäpihan ympärille. Erilaiset rakennukset nivoo yhteen kortteleiden tuleva toiminta sekä Kuopion vahva ja omaleimainen kaupunkirakenne, jonka ominaispiirteitä ehdotus luontevasti jatkaa.

Kilpailualueen ympäristö on heterogeeninen; rakennusten ikä, tyyli ja mittakaava vaihtelevat. Välittömässä läheisyydessä sijaitsee sekä vanhoja puutaloja ja umpikortteleita että modernin aikakauden lamelli- ja pistetalokortteleita. Kilpailuehdotus sijoittuu kaupunkirakenteeseen sen ruutukaavarakennetta täydentäen. Mittakaavallisesti ehdotuksen rakennukset yhtäältä sopeutuvat ympäristön matalaan rakennustapaan, toisaalta ehdotuksessa rakennusten mittakaava kasvaa kohti puiston ja Kuopionlahden avointa maisematilaa. Hotelli- ja kongressikeskus nousee kaupunkikeskustan eteläisen rantajulkisivun ja saapumisnäköymän maamerkiksi.

Rakennukset sijoittuvat keskustan keskeiselle ja vilkkaalle kävelyalueelle. Ehdotuksen keskeisenä ajatuksena on tarjota huokoisesti avautuvaa yleisö- ja asiakastilaa mahdollisimman monelle katutasen julkisivulle ja erityisesti rännikadun varrelle ja rantapuiston suuntaan. Kilpailualueen halkaiseva Hallikatu on alueen sydän, johon avautuvat sekä kongressikeskuksen aula- ja ravintolapalvelut, Lumitin aula- ja yleisötilat että asuinkorttelin liiketilat.

Kuopionlahdenkadun ja Kirkkokadun ajoneuvoliikenne on katkaistu kortteleiden yhtenäisen jalankulkualueen vahvistamiseksi. Musiikkikeskuksen sekä hotelli- ja kongressikeskuksen edusta muuttuu osaksi puistoon jatkuvaa aukiotilaa. Aukiolle avautuvat nykyinen Musiikkikeskuksen sisäänkäynti sekä hotelli- ja kongressikeskuksen pääsisäänkäynti ja aula-, lämpiö ja ravintolatilat. Kirkkokadun ja Hallikadun kävelykatujen risteykseen muodostuu yksi alueen polttopisteistä, keskusaukio, jonka äärelle sijoittuvat Lumitin pääsisäänkäynti, hotelli- ja kongressikeskuksen toinen pääsisäänkäynti, huoneistohotellin sisäänkäynti sekä kivijalkaliiketilaja.

Hotelli- ja kongressikeskus muodostuu kahdesta osasta: vapaamuotoinen hotelliosa sijoittuu jalustamaisen aula- ja kongressiosan päälle. Maantasokerrokseen sijoittuu rakennuksen keskeiset aulatilat, iso monitoimitila, ravintolatilat ja kahvila keittiöineen, hybridi-liiketilaa sekä hotellin aulapalvelut. Toiseen kerrokseen sijoittuu kongressikeskuksen kokoustilat sekä siltayhteys Musiikkikeskukseen. Kellarikerroksessa on pysäköinti- ja huoltotilat. Hotelli- ja kongressikeskuksen keskeinen tila on rakennuksen diagonaalisesti halkaiseva aulatala, johon on sisäänkäynnit Hallikadulta ja hotellin edusaukiolta. Keskuksen aulatilat, ravintola ja hotelliaula ja yleisölämpiö avautuvat etelään Kuopionlahden suuntaan. Kongressikeskuksen pääsali sijoittuu hotellin pohjoispuolelle. Sali on sekä jaettavissa eri lohkoihin että avattavissa ympärillä kiertävään aulatalaan. Näistä suurovasta muodostuu mm. messukäytössä toimivia esittely- ja posterivälikköjä.

Aula- ja kongressiosan päälle sijoittuu 12-kerroksinen hotelliosa ja kattoravintola. Rakennuksen kokonaiskerrosluvu on siten 14. Hotelliosa koostuu kolmesta erikorkuisesta ja portaittain nousevasta sakarasta, jotka kytkevät rakennuksen mittakaavallisesti ympäristöönsä. Kerroksiin 3-13 sijoittuvat hotellihuoneet ja ylimmässä kerroksessa sijaitsee näköalaravintola. Kerroksessa 10 sijaitsee mini-spa ja sen katolla, kerroksessa 11, maisemaan avautuva kattoterassi.

Hotellissa on 203 huonetta, joista 118 kpl (58%) sijoittuu Kuopionlahden järvinäkymän suuntaan. Lisäksi 41 huonetta kerroksista 8 ylöspäin ovat näköalahuoneita, joista avautuu näkymiä pohjoisessa sijaitsevan huoneistohotellin ylitse pitkälle kaupunkikeskustan muihin ilmansuuntiin. Kokonaisuudessa järvi- tai näköalahuoneita on siten 159 kpl (78%). Huoneista 84 kpl on 25m2:n ja 62kpl 32m2:n standard-huonetta (yht. 142 kpl). Sviittejä ja junior-sviittejä on yhteensä 61kpl.

Taidelukio Lumitin arkkitehtuuri tarjoaa näyttämön sen sisäiselle toiminnalle. Rakennuksen ytimenä on katumainen pääaula, joka halkoo rakennusta etelä-pohjoissuunnassa. Sen molemmin puolin sijoittuu kaikki koulun esitys-, harjoitus- ja ryhmätilat sekä iso osa luentotiloista. Osa tiloista sijoittuu aulan sisäkadun ja vierellä kulkevan rännikadun väliin hilamaisena rakenteena, joka avautuu molempiin suuntiin. Tilat mahdollistavat sekä lukion toiminnan avaamisen näkyväksi ulospäin että myös tilojen monipuolisen käytön. Tilat voivat toimia tapahtuma- ja harrastuskäytössä myös kouluajan ulkopuolella. Juhlasali sekä black box-sali sijoittuvat rakennusmassan keskelle. Niiden molemmin puolin, etelä- ja pohjoispäätyyn sijoittuvat erilaiset aineopetuksen luokkatilat sekä hallinnon tilat ja oppilashuollon tilat.

Ruokala ja kahvila sijoittuvat isona avotilana aulatilana eteläpäähän, keskusaukion äärelle. Ruokala toimii juhlasalin laajentumistilana. Keittiön huoltoyhteys voidaan järjestää sekä Kuopionlahdenkadun ja Kirkkokadun suunnista. Lumitista on maanalaiset kävely-yhteydet sekä Musiikkikeskukseen että asuinkorttein alla sijaitsevaan yhteis-pysäköintiin. Lumitin vanha koulukortteli täydennysrakennetaan puutalokorttelina, esim. asuin- ja yhdistyskäyttöön.

Asuin- ja huoneistohotellikortteli on maisemallinen suurmuoto-tulkinta perinteisestä umpikorttelista. Kortteli muodostuu kahdesta osasta: pohjoisosassa on asuinrakennukset ja eteläpäässä huoneistohotellin rakennukset. Yhdessä ne muodostavat kokonaisuuden, joka rakentuu yhteisen sisäpihan ympärille vaihtelevan korkuisena rakennusmassana. Kortteli toimii välittäjänä mittakaavamuutoksessa pienten historiallisten rakennusten (Minna Canthin kadun suunta) ja modernien rakennuskompleksien (Musiikkikeskus ja Hotelli- ja kongressikeskus) välillä. Huoneistohotellin maantasokerrokseen sijoittuu Halli- ja kirkkokatujen puolella liiketilaa. Korttelin pohjoispäässä maantasokerroksessa on myös asuntoja. Asuntojen ja huoneistohotellin asuntajakauma painottuu pieniin asuntoihin, etupäässä yksioihin ja pieniin kaksioihin. Asuntojen avautumissuuntina on painotettu Hallikatua ja korttelin yhteispihaa. Ylimpään kerrokseen sijoittuu maisemaan ja sisäpihalle aukeavia kattoterasseja.

Musiikkikeskuksen ja hotelli- ja kongressikeskuksen edustan pysäköintikenttää pienennetään nykyisestä. Hotelli- ja kongressikeskuksen eteen muodostuu pienimuotoinen ja urbaani juhla-aukio, joka laskeutuu Musiikkitalon ja Kongressikeskuksen aula- ja salitilojen ylätasolta kivettynä aukiona alas kohti rantapuistoa.

Maria Jotunin puisto ja Brahen puiston kokonaisuutta on toisessa vaiheessa kehitetty tukeutuen olemassa oleviin rakenteisiin sekä yksinkertaisempaan muotokieleen. Suunnitteluperiaatteena on ollut yhdistää saumattomasti vapaamuotoinen englantilaistyylinen avoin maisemallinen puisto keskustan kortteleiden suorakulmaiseen ruutukaavaan. Puistoon sijoittuu erikseen osoitettuja toiminnallisia alueita (mm. leikkipuisto, tapahtuma- ja liikunta-alue, uimaranta) sekä runsaasti vapaata ja avointa nurmipintaa, joka mahdollistaa alueen monipuolisen käytön.

Rantavyöhyke uudistetaan sijoittamalla joitakin rannan toimintoja uudelleen ja aktivoimalla rantaviivaa uusilla toiminnoilla ja helpottamalla vesirajan saavuttamista. Vierasvenesataman palvelut ja rantakahvila sijoittuvat sisemmälle aallonmurtajalaiturille. Kevyemmät välinevuokrauspalvelut ja vesiturheilumahdollisuudet (melonta, suppailu, uimaranta, talvella retkiluistelu) sijoittuvat idemmälle aallonmurtajalle moottoriveneliikenteestä erilleen.

Hulevesiä hallitaan korttelien ydinalueella lisäämällä kivetyille alueille mahdollisimman paljon vettä läpäiseviä osuuksia. Kiveyksille tehdään matalia pintareittejä, joilla pintavesiä suunnataan läpäiseville ja istutetuille alueille sekä kohti rantapuistoa. Reitit toimivat myös tulvareitin perustana. Pintareitit ovat kortteleiden kohdalla säännöllisiä geometrisia painanteita ja puistossa nurmikenttään saumattomasti luonnonelementeillä mukautuvia viivytyspainanteita.

Alueen liikenneverkon suurimmat muutokset koskevat Kuopionlahden- ja Kirkkokadun muuttamista kävelykaduiksi. Ratkaisun toteuttamiskelpoisuus on arvioitu Kuopion keskustan liikenneverkkosuunnitelmaan ja liikenneennusteisiin perustuen. Itä-länsi-suuntaiset liikennemäärät ovat pieniä ja ohjautuvat jatkossa suunnittelualueen ympärillä oleville pääkaduille (Puijonkatu, Minna Canthin katu, Haapaniemenkatu ja Maria Jotunin katu). Puijonkadulle sijoittuu torilta etelään suuntautuva pyöräilyn pääreitti, joka rakennetaan Puijonkadun itäreunaan erillisenä pyörätienä. Myös rantapuiston alueella pyöräreitti kulkee jalankulkuväylien yhteydessä eroteltuna kaistana. Lähempänä rantaa kulkee jalankululle rauhoitettu hitaampi kävelyreitti.

Hotelli- ja kongressikeskuksen saattoliikenne on rakennuksen eteläpuoleiselle aukiolle sijoittuvalla pysäköintialueella. Saattoliikenteen ajo on Haapaniemenkadun suunnasta. Lumitin saattoliikennepaikat ovat Haapaniemenkadun varressa kadunvarsipaikkoina.

Alueen pysäköinti jakautuu sekä Musiikkikeskuksen edustan pintapysäköintiin että maanalaiseen pysäköintilaitokseen hotelli- ja kongressikeskuksen sekä asunto- ja huoneistohotellikorttelin alla. Hotelli- ja kongressikeskuksen alla sijaitsee 1-kerroksinen pysäköintilaitos (+83.1) sekä huoltoajoneuvoille mitoitettu korkeampi huoltokeskus (+80.7).

Pysäköintitaso jatkuu saumattomasti asunto- ja huoneistohotellin pihakannen alle sijoittuvan 2-kerroksisen pysäköintilaitoksen alempaan kerrokseen. Nousevan maastomuodon ansiosta toinen pysäköintikerros sijoittuu edellisen päälle (+86.4) asunto- ja huoneistohotellin pihakannen alla.

Ajo alemmalle pysäköintitasolle sekä huoltokeskukseen on Musiikkikeskuksen takaa Haapaniemenkadulta. Ajo ylemmälle pysäköintitasolle on suoraan Puijonkadulta.

Hotelli- ja kongressikeskuksen sekä Musiikkikeskuksen huolto tapahtuu pysäköintilaitoksen huoltokeskuksen kautta (- 2krs / +80.7). Myös Lumit on yhdistetty maanalaisilla käytävillä Musiikkikeskukseen (-2krs / +81.8) sekä asuinkorttelin pihakannen pysäköintiin (+ 86.4).

Pysäköintilaitoksen kapasiteetti on 272 autopaikkaa. Laitos on laajennettavissa yhden lisäkerroksen syvemmälle sijoittuvalla laajennustasolla, jolloin kapasiteetti on nostettavissa n.480 autopaikkaan. Musiikkikeskuksen edustalle sijoittuu 84 pintapysäköintipaikkaa ja 6 linja-autopaikkaa. Lisäksi alueelle sijoittuu useita pyöräpysäköintialueita eri toimintojen ja sisäänkäyntien läheisyydessä. Keskeisin pyörä- ja mopopysäköinti sekä pyörähuoltoparkki sijoittuvat Kirkkokadulle, Musiikkikeskuksen ja Lumitin väliin, osin huoltorampin päälle.

Hotelli- ja kongressikeskuksen sekä Lumitin perusrakennerratkaisu on betonipilari-palkki -järjestelmä. Suurimmat rakenteelliset kuormat koskevat suurien salitiloja kattoja ja niiden päälle sijoittuvia IV-konehuoneita. Salien kattorakenteina on esijännitetyt HI-palkit, pilaripalkki-rakenne.

Kaikissa oleskelutiloissa on tarpeenmukaisesti ohjautuva ilmanvaihtojärjestelmä, joissa ohjaus esim. huoltovapaalla Trip-säätimellä, lisäksi keittiötiloissa on työpistekohtainen ilmamäärän ohjaus (Marvel-järjestelmä, lisänä automaattiset pesu- ja sammutusjärjestelmät). Autohallien ilmanvaihtoon yhdistetään myös ko. tilojen savunpoisto.

Rakennusten lämmönjakotapana käytetään tapauskohtaisesti energiataloudellisinta vaihtoehtoa. Isoihin sali- ja aulatiloihin sijoitetaan ilmalämmitys. Huoneet ja luokat toimivat perinteisellä patterilämmityksellä. Hotellihuoneissa on kattosäteilijät, joihin on integroitu myös jäähdytys.

Kaikki rakennukset varustetaan käyttövettä säästävillä vesikalusteilla. Kaikki tilat suojataan paloilmoinjärjestelmällä sekä korkeapainevesisumujärjestelmällä. Samalla pumppujärjestelmällä voidaan suojata kaikki alueen rakennukset.

LAAJUUSTIEDOT

Hotelli- ja kongressikeskus	14600 brm2	50400m3
Lumit	5500 hym2	8550 k-m2/brm2
Huoneistohotelli	7500 brm2	
Asuinrakennukset	7200 brm2	

Ehdotus nimimerkki KUMUKO havainnekuvia

Kuva 15. Näkymä hotelli- ja kongressikeskukseen, viistokuvanäkymä alueelle sekä alueen yleissuunnitelma ja asemapiirros.

Ehdotus nimimerkki KUMUKO selostus

” KUMUKO ” on paikka Kuopiossa kohtaamiselle ja musiikille. Siellä uusi kohtaa vanhan, vierailija paikallisen, musiikkimuodot toisensa. Kaupunkikulttuuri kukoistaa.

Ydinalue rakentuu sopivasti erilaisten, eri-ikäistenkin kortteleiden toisiaan täydentäväksi kokonaisuudeksi. Valitun arkkitehtuurin avoimuus ja monikielisyys antavat tilaa letkeälle olemiselle.

” KUMUKO ” yhdistää torin Kallaveteen. Järveltä torin suuntaan kurottautuvan aukion varteen asettuu edustava rivi musiikin, oppimisen ja kohtaamisen tiloja. Lumit, musiikki-, hotelli- ja kongressikeskus yhdistyvät sykkiväksi tapahtumakeskukseksi.

Kaupunkikuva, maisema

” KUMUKO ” rakentuu Kuopion ruutukaavan ja rännikatujen periaatteiden mukaisesti. Torilta laskeutuva rännikatu laajenee järvenselälle avautuvaksi aukioksi, johon kaikki erilaiset toiminnot suuntautuvat. Aukion ja rakennusten välillä on jatkuva vuoropuhelu.

Ajatuksellinen perusta on aikaansaada kaupunkikuvallinen kokonaisuus, avoin, urbaani ja samalla puistomainen kaupunkitila.

Musiikkikeskus ja uudet korttelit rakentuvat kukin omista lähtökohdistaan tunnistettavaksi osaksi ydintä. Hotelli- ja kongressikeskus yhdistyy musiikkikeskukseen ja avautuu järvelle, Lumit on puurakenteisena osa vanhan Kuopion keskustaa ja asuinkortteli kiinnittyy osaksi kaupunkirakennetta.

” KUMUKO ” ja Kallavesi on maisemallisesti yhdistetty avaamalla laaja näkymäsektori rakennuksista järvelle. Aukio on jaettu puuryhmin ja erilaisin pintakäsittelyin kolmeen osaan, kutakin osaa luonnehtii oma toiminta. Leikki, tapahtumat ja ulkoilu saavat paikkansa.

Aukion eteläpäähän on luotu uudenlainen paikka, pienipiirteinen saaristo. Saarikummut ovat paikka maisemoida järvisuomea esiteltäväksi.

Kukin ulkoilutoiminta saa paikkansa puistoruutukaavassa. Piknik, skeitti, petang, luistelu, leikki, höntsfutis ja pipolätkäkin saavat luontevan reviiirinsä.

Arkkitehtuuri

” KUMUKON ” arkkitehtuuri rakentuu yhdenmukaisuudelle ja erilaisuudelle. Yhdenmukaista on kunkin rakennuksen jalustaosan korkeus ja hahmo sekä jalustan päälle asetetun massan kappalemaisuus / ryppälemäisyys. Erilaisuutta ovat kunkin rakennuksen oma julkisivu / rakennemateriaali.

Hotelli- ja kongressikeskus peilautuu kiiltävine materiaaleineen maanläheiseen, punatiiliseen musiikkikeskukseen, huoneistohotellin järvenpuoleisen julkisivun materiaalikirjo toimii ” KUMUKON ” käyntikorttina, Lumitin puupinnat ja asuinkorttelin rappaus täydentävät kollaasin.

Arkkitehtuuri tavoitteena on pidäkkeetön, luontevaan kokoontumiseen yllyttävä tunnelma. Turhaa juhluvuutta on pyritty välttämään, tarjolla on ennemminkin vaihtoehtoisia, hyvinkin moninaisiin tilanteisiin taipuvia tiloja. Ehdotuksen energiatehokkuus perustuu rakennusten mahdollisimman kompaktiin hahmoon sekä perinteisten rakennejärjestelmien antamiin mahdollisuuksiin integroida rakennuksiin ajanmukaista teknologiaa. Rakennukset tarjoavat myös luontevan mahdollisuuden vaihtoehtoisten energiamuotojen käyttöön.

Ydinalue

Hotelli- ja kongressikeskus, musiikkikeskus sekä Lumit ovat saman aukion äärellä, kaikki avautuvat samaan avoimeen kaupunkitilaan. Kaikissa rakennuksissa on aukion äärellä tiloja, kahviloita, ravintoloita, kokoontumistiloja, joiden luonteva yhteys aukiolle ja järvimaisemaan on elintärkeää. Musiikkikeskuksen lämpiöstä avataan näkymä aukion suuntaan.

Perustaso +86.2 yhdistää koko ytimen. Hotelli- ja kongressikeskuksen aulalämpööt, musiikkikeskuksen aulat, Lumitin aula ja kahvila sekä huoneistohotellin sisäänkäyntikerros ovat tällä samalla tasolla.

Kaikki korttelit ovat sisäyhteydessä toisiinsa. Hotelli- ja kongressikeskuksella sekä musiikkikeskuksella on yhteinen sisäänkäynti, paikoitustiloista on suora yhteys myös musiikkikeskuksen alimpaan kerrok-

seen. Musiikkikeskuksen ja Lumitin yhdistää blackbox lämpiöineen. Huoneistohotellista on yhteys hotelli- ja kongressikeskuksen aulaan. Asuinkorttelin alla olevasta paikoitustilasta johtaa kulku Lumitiin.

Hotelli- ja kongressikeskuksen, aukion ja asuinkorttelin alla olevat paikoitustilat muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden. Sisäänajo paikoitustiloihin jakaantuu kahteen paikkaan, paikoitustiloista on luonteva yhteys kaikkiin rakennuksiin.

Polkupyöräpaikat on keskitetty musiikkikeskuksen ja Lumitin väliin sijoitettuun useampikerroksiseen polkupyöräparkkiin.

Hotelli- ja kongressikeskus

Hotelli- ja kongressikeskus on siirretty jatkosuunnitteluohjeissa mainittuun paikkaan musiikkikeskuksen eteläpuolelle. Sijainti luo erinomaiset edellytykset laajojen järvinäkymien hyödyntämiseen sekä hotellin että kongressikeskuksen osalta.

Kongressikeskuksen aulatilat avautuvat laajasti aukiotasossa järvimaisemaan. Aulat ovat väljää, avointa tilaa, joka on jaettavissa eri tavoin kahviloiden ja ravintoloiden kesken. Hybridiliiketoja ja pop-up standejä on luotavissa moneen eri paikkaan aulassa. Hotellin vastaanotto sijaitsee yhtenä toimintona muiden joukossa aulassa. Aulasta on suora yhteys huoneistohotellin sisäänkäyntiin. Kokous- ja spatilat sijaitsevat aulan toisensa kerroksessa. Hotelli ja kongressikeskus palveluineen muodostavat joustavasti käytettävän, lyhyin etäisyyksin toimivan kokonaisuuden.

Monitoimisali on suorakaiteenmuotoinen, jaettavissa oleva suuri tila, joka avautuu täysimääräisesti aulaan. Tämä mahdollistaa hyvinkin erityyppisten tapahtumien esim. messujen järjestämisen. Salin ja huoltopihan sijainti vierekkäin antaa erinomaiset edellytykset huollon järjestämiseen kaikkiin monitoimisalin osiin.

Hotellihuonekerrosten polveileva massa avaa järvinäkymät mahdollisimman moneen huoneeseen, sviitit ja juniorsviitit sijaitsevat maisemallisesti otollisilla paikoilla. Kongressikeskuksen katolla, hotellin järvenpuoleisella terrassilla olevat ulkotilat ovat suojaisia ulko-oleskeluympäristö hotellivieraille. Hotelli huolletaan keskeisen huoltopiha / huoltohissi yhteyden kautta.

Hotelli- ja kongressikeskus rakennetaan teräbetonirunkoisena ontelolaattaväli pohjin. Kongressikeskuksen julkisivut ovat lasia, silkkipainettua lasia, lasitettua keraamista laattaa sekä vähäisin osin punatiiltä. Hotelliosan julkisivut ovat vaaleana hohtavia kuutioita päällekkäisistä layereistä muodostuvan lasijalustan päällä.

Lumit

Lumit on puurakenteinen musiikki- ja tietohautomo. Lumitin toiminnot ovat jaettu 1.vaiheen mukaisesti kerroksiin. Luovan toiminnon tilat avautuvat kahvila-aulaan ja sitä kautta rännikadulle ja aukiolle. Puurakenteet ja -pinnat eri muodoissaan luovat inhimillisen ympäristön opiskelulle ja musiikille. Pui-
nen koulurakennus on lähtökohtaisesti terve.

Varsinaiset oppimisympäristöt sijaitsevat rakennuksen ylimmässä kerroksessa. Suorakaiteenmuotoinen iso tila on jaettavissa vapaasti tarvittaviin yksiköihin, ratkaisu tuo tilankäyttöön joustavuutta ja muunneltavuutta.

Varsinaiset oppimisympäristöt sijaitsevat rakennuksen ylimmässä kerroksessa. Suorakaiteenmuotoinen iso tila on jaettavissa vapaasti tarvittaviin yksiköihin, ratkaisu tuo tilankäyttöön joustavuutta ja muunneltavuutta. Lumit yhdistyy sisäyhteydellä musiikkikeskukseen maanalaisen lämpiötilasarjan kanssa. Blackboxesiintymistila sijaitsee maan alla rakennusten välissä. Auditorioportaot johdattelevat väylälle musiikkikeskukseen. Rakennuksessa on puurunko, massiivipuulevyjä käytetään mahdollisimman kattavasti. pääasiallinen julkisivumateriaali on peittomaalattu puu, vähäisessä määrin käytetään punatiiltä ja kuparilevy-pintoja.

Huoneistohotelli, asunnot

Huoneistohotelli sijoittuu erillisenä yksikkönä hotelli- ja kongressikeskuksen yhteyteen. Paikka mahdollistaa itsenäisen toiminnan samalla kun yhteys hotellin palveluihin on välitön.

Huoneistohotellin poikkeava muoto on kaupunkikuvallinen ratkaisu. Puolikaari asettuu sopivan tiiviinä paikalleen rakennusrivistön päähän. Samalla muodostuu jännitteinen, sommittelullisesti jaokkeinen pinta vastaanottamaan etelästä saapuvat. Rakennuksessa on paikalla valettu betonirunko, julkisivut ovat lasia ja rappausta sekä vähäisessä määrin punatiiltä ja lasitettua keraamista laattaa.

Asuinkortteli rakentuu kaksikerroksisesta jalustaosasta ja kolmikerroksisista korkeammista osista. Aukion puolella katutasossa on hybridiliiketilaa. Korkeampien osien välissä on kattoterasseja, suojattua ulko- oleskelutilaa. Asuinkorttelin rakennusten runko on teräsbetonia, julkisivut ovat rapattuja, korkeammat osat lasitettua, suurikokoista keraamista laatt

Urbaani kulttuuriakseli

Lumitin luota alkava reitti ohjaa kulun luonteeltaan rakennetun tapahtuma-aukion ja edustusvihreän kautta rannalle. Reitti on sopivan urbaani. Musiikkikeskuksen vireen tulevalle tapahtuma-aukiolle voi levittäytyä niin sirkus kuin suuremmat konsertitkin. Rannassa akseli päättyy toiminnalliseen keskittymään, jossa on mm. suuri riippumatto, rantapaviljonki- ja saunasaari.

Rantapuiston luonne on vihreä ja avoin. Leikkisät pyöreät muodot rytmittävät tilaa ja puiston tilallisuus virtaa. Rantavyöhykkeestä tehdään aiempaa rakennetumpi ”rantabulevardi”. Yhteyttä veteen vahvistetaan istuskeluportain. Valaistus on merkittävässä osassa luomassa tunnelmaa.

Suunnitelma tuo Kuopioon rakennetun, urbaanin puiston jossa on paljon mahdollisuuksia erilaisille tapahtumille ja toiminnoille. Se tuo keskustaan urbaanin rantapuiston, joka on Satamaa puistomaisempi ja Valkeisenlampea urbaanimpi - juuri sellainen mitä Kuopiosta puuttuu. Alue kehittyy leikkisän urbaaniksi, jota vahvistavat taide, taiteen näkyminen ja valaistus.

Hulevedet ja luonnon monimuotoisuus ovat suunnitelmassa tärkeässä roolissa. Suunnittelualan ja sen kautta johdettavat hulevedet pyritään viivyttämään ja tai käsittelemään ennen veteen johtamista. Suunnitelmassa on haluttu korostaa järveä ja sen vedenpintaa alueen keskeisenä vetovoimatekijänä. Sen rinnalle ei ole tuotu kilpailevia vesipeilejä.

HOTELLI - JA KONGRESSIKESKUS

11600 hym2
13600 brm2
69 800 m3
182 huonetta

LUMIT

5700 hym2
8400 brm2
46 200 m3

HUONEISTOHOTELLI

4000 hym2
5100 brm2
18 100 m3 106 huonetta

PYSÄKÖINTI

12600 brm2
Maanalaiset autopaikat 350
Polkupyöräpaikat 300

ASUNNOT

6300 hym2
8000 brm2
30 000 m3
123 asuntoa

Ehdotus nimimerkki JUKEBOX havainnekuvia

Kuva 15. Näkymä hotelli- ja kongressikeskukseen, viistokuvanäkymä alueelle sekä alueen yleissuunnitelma ja asemapiirros.

Ehdotus nimimerkki JUKEBOX selostus

”JUKEBOX” - JUKEBOX VISUALISOI KUOPION ÄÄNEN

Ehdotus täydentää musiikkilukion ja musiikkikeskuksen aloittaman kulttuurirakennusten akselin samalla eheyttämällä ruutukaavan eteläisen rajan. Vanhojen rakennusten yhteinen räystääslinja määrittää akselille taajuuskäyrän horisontin, joka jakaa massat julkiseen jalustaan ja yksityisempään huippuun. Jalustaa reunustavat toiminnot ovat ihmisille avautuvia tiloja: kahviloita, liiketiloja, näyttelytiloja, monitoimitiloja ja esitystiloja. Horisonttitason yläpuoliset kerrokset terasoituvat rakennusmassan rytmin mukana. Tervassointi mahdollistaa viherkattoja, näkymiä järvelle rakennusten eri osista ja valokulmia yhteisille kattopihoille. Tervassointi jatkaa myös rannan olemassa olevien terassitalojen sarjaa, sitonen rakennukset luontevasti ympäristöönsä. Rakennusten julkisivut heijastavat ympäröivää kaupunkirakennetta, puistoa ja elämää julkisivulasituksen kautta.

YMPÄRISTÖ

Kaupunkirakenteellinen kokonaisuus muodostuu luonnon ja rakennetun ympäristön vuoropuhelusta. Uudisrakennusten itäpuolinen Biotooppipuisto on monimuotoinen aukoiden ja puistojen sarja. Se sisältää merkittävän ekologisen ketjun erilaisia kuopiolaisen luonnon ilmentymiä ja hulevesien muodostamia sadepuutarhoja. Kuivahko kangas vaihtuu biotooppipuistossa tuoreeksi kankaaksi ja edelleen lehdoksi. Biotooppipuiston tehtävä on sosiaalis-ekologinen: ihmisiä houkutteleva uusi aktiivinen alue. Oleskelulle ja toiminnoille onkin esitetty monenlaisia pieniä alueita aukiosarjassa Biotooppipuiston kyljessä. Ne palvelevat niin kaupunkilaisia kuin rakennuksissa kävijöitä ja elävöittävät aukiotiloja. Esi-merkiksi kongressivieraat voivat kokoustaa aukiolla ja kuntoilla kokouksien välillä.

Musiikkipainotteisia soittimia on sijoitettu Lumitin lähelle, mahdollistaen musisoinnin myös ulkotiloissa. Veistosmaiset välineet luovat puitteet vapaamuotoiselle leikille ja kuntoilulle. Vapaa aukiotila mahdollistaa mm. pienimuotoiset tapahtumat. Aukiotilojen pinta muodostuu raitamaisesta struktuurista, joka kattaa alueen yhtenäisellä teemalla. Raidat muodostuvat pienemmistä yksiköistä, joissa erila-

set kivet ja laatat muodostavat mielenkiintoisen ja vaihtelevan, mutta samalla yhtenäisen pinnan. Aukioita personoivat frekvenssipyörätelineiden rivistöt, joiden ääniraudat saavat aukiot soimaan.

Puisto ja aukiot ovat kaupunkiekologisesti merkittävä hulevesipuskuri ja kaupunkiluonnon tilan (kestokyvyn) mittari. Hulevesiä viivytetään biotooppipuistossa kynnyksin, joita pitkin pääsee paikoin myös kulkemaan. Biotooppipuistoon sijoitetaan linnunpönttöjä lisäämään luonnon monimuotoisuutta.

Kuopionlahteen rajautuva puistovyöhyke on painettu kauniiksi paikallista rantaluontoa ilmentäväksi uomaksi. Vyöhyke muuttuu sulavasti osaksi Kuopion kansallista kaupunkipuistoa. Eteläosan puisto rajautuu suureen puurakenteiseen laituriin. Puiston kaakkoisosan puiden rajaama aukio ja aallonmurtajalaituri toimivat erilaisten tapahtumien ja toimintojen tiloina. Länsireunan uudistettu puisto rajaa alueen liikenteeltä. Ympäristöt valaistaan pylväsvalaisimin ja rakennusten julkisivujen valoissa, lisäksi osia Biotooppipuistosta kohdevalaistaan. Rannan valaistus pidetään hillittynä mikä liittyy aukiosarjan ja rantapuiston luonnollisen kauniisti kuopiolaiseen järvimaisemaan.

Maria Jotunin kadun linjaus on muutettu ruutukaavaan sopivaksi. Puijonkatu muutetaan hidaskaduksi, joka palvelee pääasiassa tilausajoneuvo- ja joukkoliikennettä. Poikkikatuja kautta johdetaan saattoliikenne rakennuksille. Alueen läpi kulkeva rännikatu, Hallikatu, on keskeinen kävelykatuyhteys kauppatorilta rantamaailmaan. Pyöräpaikat sijoittuvat aukiosarjaan rakennusten vierelle. Rakennusten huolto tapahtuu huolto- ja paikoituskellarin kautta. Ajo paikoitukseen on järjestetty Haapaniemenkadun kautta. Musiikkitalon katutasen huoltopiha rajataan Kirkkokadun ajorampilla ja aukiolle päin olevalla pyörähuolto- ja liiketilalla.

HOTELLI- JA KONGRESSIKESKUS

Hotelli- ja kongressikeskus sijoittuvat Musiikkikeskuksen eteläpuoliselle tontille. Viistämälä hotelli- ja kongressikeskuksen sisääntulokulmaus näyttäväksi katokseksi on saatu juhlava sisäänkäyntivöhyke kumpaankin rakennukseen, sekä katsetta johdatteleva näkymäakseli musiikkikeskuksen lämpiöstä Kuopionlahdelle. Musiikkikeskuksen toisen kerroksen lämpiöstä on lämmin siltayhteys hotelli- ja kongressikeskuksen ravintolakerrokseen yhteislämpivöhykkeen kautta. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsevat hotellin vastaanottotilat, aulakahvila, erilaisia jaettavia ryhmätiloja, näyttelytila sekä kongressikeskuksen sydämenä toimiva korkea monitoimisali. Kongressikeskuksen monitilojen ja ravintolapalveluiden huollon logistiikan ytimenä on läntinen huoltohissi, joka yhdistää kellarin varastotilat suoraan toimintojen vierelle. Monitilojen seinät toteutetaan siirtoseinillä, jolloin tiloja pystytään muuntamaan erilaisille tapahtumille ja seminaareille tarpeen mukaan.

Hotellin ja huoneistohotellin huoneet on sijoitettu 3. kerroksesta ylöspäin. Sekä huoneistohotelli että hotelli kohoavat omiksi rakennusmassoikseen, porrastuen vastakkaisiin suuntiin mahdollistaen näkymiä toistensa ohi. Suurimmalla osalla hotellihuoneista on järvinäköala. Myös muille hotellihuoneille aukeaa pitkiä näkymiä puistoihin, aukioille ja kaupunkisiluettiin yli Musiikkikeskuksen

Massojen väliin jää vieraita aktivoiva piha, jonka toiminnot linkittyvät kolmannen kerroksen kuntosalin ja spa-osaston palveluihin sekä iltajuhliin ja muihin hotellin tai kongressikeskuksen tapahtumiin. Hotellin ylimmässä kerroksessa on kaikille avoin näköalakahvila. Osa huoneistohotellin huoneista on sijoitettu Taidelukio Lumitin hybridikortteliin Student Hotel -konseptiksi.

Hotellihuoneet ovat pohjamuodoltaan ja kalustettavuudeltaan joustavia. Saarekkeellinen pöytä mahdollistaa työskentelyn omassa huoneessa. Upeita näköaloja tarjoavat erkkerit luovat miellyttävät puitteet hotellissa yöpyjälle. 32m² huoneisiin on mahdollista myös lisätä liikkumisesteiden kylpyhuone tai huonekohtainen sauna. Jokaisessa hotellikerroksessa on yksi liikkumisesteisen huone. Suurin huonetyyppi (sviitti) sijaitsee hotellin kaakkoiskulmassa parhaiden järvinäkymien äärellä.

LUMIT

Taidelukio Lumit kurottaa vanhan musiikkilukion puoleen päämassasta näennäisesti erillisen black box-teatterin avulla muodostaen korttelista elävän taidekampuksen.

Black box-tila toimii laajennuksena keskukselle ja vahvistaa sen uutta roolia aukiosarjan kulttuuripainopisteenä. Tilan lattiataso on painettu kellarikerrokseen, jolloin se yhdistyy kadun alla olevien yhteisten puku- ja maskeeraustilojen kautta päämassan esitys- ja liikuntasaliaulaan.

Lumitin katutasen kerrokseen on sijoitettu julkisimmat tilat ja esitystilat, jotta taidelukion toiminta näkyy ja kuuluu ympäristöön. Aulan sydämenä on esiintymislava, jonka esityksiä voidaan seurata ruokailuaulasta, katsomoportaasta ja liikuntasalista. Opetustilat kiertyvät kerroksittain katsomoportaan yllä olevan atriumin ympärille. Ratkaisu noudattaa vyöhykkeellistä tilahierarkiaa, jossa uuden opetussuunnitelman mukaiset muuntuvat ja avoimet ryhmätyöskentelyä painottavat oppimisympäristöt ovat aulan vierellä, ja hiljaisuutta ja työrauhaa vaativat tilat kerroksen ulkoreunoilla. Myös hallintotilojen työtilat on järjestetty monitilatyöskentelyn periaattein.

ASUINRAKENNUS JA STUDENT HOTEL

Asuinrakennus sijoittuu samaan korttelirakenteeseen taidelukio Lumitin kanssa, muodostaen alueelle elävän ja ympärivuorokautisten toimintojen hybridikorttelin. Asuinrakennuksen ensimmäiseen kerrokseen sijoittuvat liiketilat, toiseen ja kolmanteen Student Hotel-konseptin mukaiset huoneistohotellihuoneet. Student Hotellissa voivat majoittua mm. paikkakunnalle muuttavat lukiolaiset. Student Hotelin tilat voidaan myös muuntaa pieniksi asunnoiksi. Asuinhuoneistot sijaitsevat kerroksissa 4-10. Kerrostalon rakennusmassa terassoituu länteen rytmittyen yhdessä hotellin ja huoneistohotellin massojen kanssa. Rakennuksen parvekkeet ja erkkerit on suunnattu siten, että asukkaat saavat nauttia mietityistä näkymistä niin iltatähtien, Kallaveden kuin Tuomiokirkonkin suhteen.

LVISA-TEKNISET RATKAISUT

Kohteen tunnusmerkkejä ovat edistyskäsitys ja edelläkävijä nykyaikaisen tekniikan käytössä ja energiatehokkuuden tavoittelemisessa. LVIA-järjestelmien tavoitteena on toteuttaa rakennukseen hyvä sisäilmasto (lämpötila, ilman puhtaus ja vedottomuus), sekä hyvä energiataloudellinen toiminta, turvallisuus, terveellisyys sekä järjestelmien huollettavuus. Tilojen monikäyttöisyyden ja kesäkäytön vuoksi tuloilmaa jäähdytetään ja tilajäähdytys toteutetaan tarvittavassa laajuudessa. Päänäkökulma viilennykseen on käyttää passiivisia jäähdytystekniikoita sekä minimoida arkkitehtuurilla ja rakennustekniikalla auringon lämpökuorman pääsy sisälle tiloihin. Erityisen huomiota kiinnitetään sähkölaitteiden energiatehokkuuteen.

Kiinteistön lämpöenergian tuottotapa on kaukolämpö tai yhdistetty maalämmön ja kaukolämmön käyttö, jossa maalämpöjärjestelmä on mitoitettu osatehokuormalle ja kaukolämmöllä tuotetaan loppu huipputeho. Lämmitys luovutetaan tiloissa matalalämpöradiaattoreilla, mikä mahdollistaa monipuolisen valikoiman lämmöntuottotavassa. Huonetilojen lämmitys hoidetaan lisäksi ilmalämmityksenä sekä kierrätysilmakojein. Lämmitysjärjestelmä suunnitellaan siten, että siihen liitetään suunnitelmassa esitetty julkisivuun integroitu aurinkosähköjärjestelmä. Varaajien sähkövastuksien energia voidaan tuottaa aurinkopaneeleilla. Maalämpöjärjestelmän lisäksi toteutetaan vedenjäähdytysjärjestelmiä sekä tilakohtaisia jäähdytysjärjestelmiä. Lauhdelämpö hyödynnetään kiinteistöjen lämmitykseen.

Rakennuksen tilat on varustettu koneellisella ilmanvaihdolla. Opetus-, tauko-, ryhmätyö- ja neuvottelutilat sekä muut isojen ilmavirtojen tilat varustetaan tarpeenmukaisella ilmavirran ohjauksella, ns. ilmamääräsäätöjärjestelmällä (IMS). Ilmamääriä säädetään tiloissa ilman laadun, lämpötilan, kosteuden sekä läsnäolon perusteella. Asunnoissa ja huoneistohotellihuoneissa on huoneistokohtaiset ilmanvaihtojärjestelmät.

Kiinteistövalvontajärjestelmän ohjaus-, säätö- ja hälytystoiminnot on toteutettu DDC-pohjaisella rakennusautomaatiojärjestelmällä. Järjestelmä varustetaan sääasemalla, jolloin voidaan ajaa tekniikka tulevan sään mukaan ennakoivasti.

RAKENNETEKNISET RATKAISUT

Rakennusten paloluokka on P1. Hotellirakennuksessa ja pysäköintitiloissa on automaattinen sammutusjärjestelmä. Sammutusjärjestelmän vaikutus huomioidaan rakenteiden mitoituksessa ja rakenteet mitoitetaan palonkestoltaan R60-luokkaisiksi. Koulurakennuksen palonkestovaatimus on R60. Arkistossa ja varastoissa rakenteiden paloluokka on R120, kun palokuorma on 600-1200MJ/m².

Hotellirakennuksen runko alapohjineen perustetaan teräsbetonisten lyöntipaalujen varaan. Koulurakennus perustetaan moreenikerroksen varaan maanvaraisesti. Paaluanturat ja perustukset ovat teräsbetonirakenteisia. Rakennuksen pystyrunko oppilaitoksen ja hotellirakennuksen yhteistiloissa toteutetaan teräsbetonipilareista muunneltavuuden mahdollistamiseksi. Majoitustiloissa kantavana pystyrunkona on hotellihuoneiden väliseinät. Väli- ja yläpohjan laatastot ovat ontelolaattarakenteisia. Välipohjapalkistot ovat kaikissa rakennuksissa pääosin matalia teräspalkkeja. Kantavat ja jäykistävät väliseinät ovat betonirakenteisia. Pysäköintihallin kannen laatastot ja maanpaineseinät ovat paikalla valettuja betonirakenteita. Vesikatto on koolattu ontelolaatan päälle. Ei-kantavat ulkoseinät ovat rankarakenteisia ikkunarakenteisiin integroituja alumiinijärjestelmäseiniä.

LAAJUUSLASKELMA RAKENNUKSITTAIN**Hotelli- ja Kongressikeskus**

Bruttoala:

kongressikeskus 1-2. krs 6946 m² + huoneistohotelli 4322 m² + hotelli 10926 m² + kellarit 3795 m² **YHT 25989 m²**

Hyötyala:

kongressikeskus 1-2. krs 4605 m² + huoneistohotelli 3186 m² + hotelli 7662 m² + kellarit 1714 m² **YHT. 17167 m²**Tilavuus: 94 500 m³ + kellarit 27 000 m³

Hotellihuoneet: 208 kpl, joista 135 kpl järvinäkymällä

Huoneistohotellihuoneet: 88 kpl

LUMITBruttoala: 7546 m² + kellarit 2690 m²**YHT 10236 m²**Hyöty-ala: 5767 m² + kellarit 1371 m²**YHT 7138 m²**Tilavuus: 38170 m³ + kellarit ~10650 m³**YHT 48880 m³****Hybridikerrostalo:**Bruttoala: Asunnot 4202 m² + Student Hotel 1695 m² + Liike 921 m² + Kellari 921 m².**YHT 7739 m²**Hyöty-ala: Asunnot 2809 m² + Student Hotel 1245 m² + Liike 730 m² + Kellari 636 m².**YHT 5420 m²**Tilavuus: 26200 m³ + kellarit ~7540 m³**YHT ~33740 m³**

Ehdotus nimimerkki TAIKAMETSÄ havainnekuvia

Kuva 15. Näkymä hotelli- ja kongressikeskukseen, viistokuvanäkymä alueelle sekä alueen yleissuunnitelma ja asemapiirros.

Ehdotus nimimerkki TAIKAMETSÄ selostus

”TAIKAMETSÄ”

”Taikametsä”, Kuopion soiva ja sykkivä sydän, muodostaa olemassa olevaan ruutukaavaan oman elävän verkostonsa. Suunnitelma on yhtä aikaa sekä spesifinen että yleispätevä. Se on spesifinen, koska toiminnot ovat loogiseen pohdintaan, todellisiin tarpeisiin sekä kuopiolaisten toiveisiin perustuvia ja muodostavat urbaanissa kokonaisuudessa elementin, jolla nostetaan kaupungin statusta, kilpailukykyä sekä parannetaan asukkaiden elämänlaatua. Vaikkakin tilat ovat järjestetty annetun toiminnallisen ohjelmaan mukaisesti, se on samanaikaisesti yleispätevä, koska sen fyysinen kokonaisuus koostuu helposti muunneltavista modulaarisista osista, jotka juontavat juurensa Musiikkitalon moduulijärjestelmään. Tilat ovat sekä muunneltavia että monikäyttöisiä. Muuntojoustavuus näkyy sekä vertikaalisesti että horisontaalisesti – tilojen käyttötarkoitusta, kokoa ja korkeutta voidaan joustavasti vaihdella. Ensimmäisen vaiheen jälkeen kokonaisuutta on kehitetty siten, että suunnitelman eri osat muodostavat itsenäisempiä kokonaisuuksia. Näin helpotetaan toteutuksen vaiheistusta sekä pyritään minimoimaan mahdollisesti esiin tulevia kiinteistötekniisiä ongelmia. Musiikkikeskukseen ensimmäisessä vaiheessa esitetyt muutokset on jätetty pois, mutta ne ovat tulevaisuudessa mahdollisia.

Rännikadut ovat Kuopion erikoisuus ja niiden renessanssia on jo odotettu. Tässä projektissa uuden aktiivisen kaupunkikuvan sekä alueella liikkumisen selkärankana toimii rännikujan yhteyteen muodostuvien tilojen sarja. Tällä järjestelyllä saadaan aikaan ainutlaatuinen visuaalinen ja toiminnallinen kulkuyhteys torin ja järvenrannan välille. Rännikatu muodostaa tapahtuma-alueiden selkärangan, joka yhdistää toimintoja ja ohjelmallista sisältöä samalla aktivoiden katutasoa laajemminkin. Kuopion ruutukaavan pohjois-eteläsuuntainen akseli kohtaa itä-länsisuuntaiseen rantaviivan, joka rikastuttaa Kuopion sykkivän sydämen, ”Taikametsän”, toiminnallista sisältöä. Ruutukaavan ja rannan risteytymiskohtaan muodostuu uusi kaupungin julkisivu kevyen liikenteen väyliseen sekä vesialtaineen, jota täydentämään ehdotamme uusia asuinrakennuksia musiikkikeskukseen länsipuolelle. Kongressikeskukseen läpinäkyvä julkisivu, sekä katutason toiminnot, Spa sekä ravintola, yhdistävät hotellin ja monitoimitilan esteettömästi rannan tapahtumiin sekä avaavat maisemia rantaan ja järvelle. Hotelli kurottautuu kohti järveä veden samanaikaisesti työntyessä sitä kohden.

Katutaso on ”Taikametsän” julkista tilaa, jonka yläpuolelle avautuu yksityisempi maailma. Tämä rauhallisempi ”lehvästö”, koostuu asunnoista ja erilaisista hotellihuoneista. Lumitin kohdalla kerros sisältää koulun yksityisimmät ja hiljaisimmat opiskelutilat. Käytetyt materiaalit korostavat tätä julkisen ja yksityisen tilan jakoa läpi suunnitelman. Ylempänä ”lehvästössä” yksityisemmät tilat käpertyvät lämpimään puuhun, joka asteittain lipuen antaa tilaa julkisempia tiloja korostaville materiaaleille - vaalealle betonille, valkoiselle metallille, sekä läpinäkyvälle lasille. Julkisen ja yksityisen tilan suhde kytkeytyy myös ympäröivän kaupunkirakenteen mittakaavaan. Julkinen tila noudattaa olemassa olevan yhteiskoulun ja päiväkodin mittakaavaa, kun taas ”lehvästö” kiinnittyy kilpailualueen itäpuolella olevien asuinkorttelien mittakaavaan. Massoittelemisen periaatteena on, että rakennusmassat kohoavat korkeammalle rantaa lähestyttäessä. Ne saavuttavat huippunsa rantaa päin työntyvässä hotellissa.

Hotelli- ja kongressikeskuksessa sijaitseva monitoimitila on muunneltava kokonaisuus, sisältäen tiloja tilassa ja mahdollistaen useiden tapahtumien järjestämisen samanaikaisesti. Lattian laskeutuvia ja nousevia osia voidaan käyttää myös porras-, penkki-, katsomo- tai näyttämöelementteinä. Lattian laskettavuus mahdollistaa monitoimihallin korkeuden säätelyn kolmen kerroksen välillä. Halliin liittyvä katutaso on vapaata tapahtumatilaa, jota voidaan avata ja sulkea, mahdollistaen erilaiset kulkureitit ja aktiviteetit kuten elokuvien katselun ja näyttelyt. Ulko- ja sisätilan rajapinta hämärtyy ja liikkuminen rännikujalla sekä rakennuksen rannanpuoleisella edustalla on parhaimmassa tapauksessa kokemuksena joka kerta erilainen. Monitoimihallilla on useita sisäänkäyntejä; suoraan katutasosta, hotellista, huoneistohotellista tai ulkoportaita pitkin ravintolan läpi. Monitoimisali ja hotelli yhdistetään musiikkikeskukseen sisätiloissa yhdyskäytävällä. Musiikkikeskukseen lämpiöstä on näin suora yhteys kongressikeskukseen lämpiöön. Toinen kellarikerokseen muodostuva sisäyhteys yhdistää toisiinsa Lumitin, musiikkikeskukseen sekä hotellit.

Hotelliin on istutettu "boutique" hotellin henki huolimatta huonemäärän suuruudesta. Tämä on saavutettu sijoittamalla hotellikäytävät valoaukkojen ja tapahtumien äärelle. Esitetty rakentamisen rakeisuus antaa hotellissa "Taikametsän" lehvästölle suurimittakaavaisempaa luonnetta ja mahdollistaa päivänvalon saannin, paitsi hotellin käytäville, myös hotellin alla sijaitseviin tiloihin valokattojen kautta. Huoneiden ikkunoiden ja parvekkeiden muotoilu ja suuntaus maksimoivat näkymät järvelle. Huoneiden muoto ja mitoitus puolestaan mahdollistavat sviittien ja perhehuoneiden muodostamisen sekä niiden runsaslukuisen määrän. Huoneistohotelli muodostaa osan hotelli- ja kongressikeskuksen kokonaisuudesta ja mahdollistaa tilojen entistä monipuolisemman käytön sekä luo joustavan rajapinnan eri osien välillä.

Asuntoja on kilpailuohjelman edellyttämä määrä ja niiden koko vaihtelee 24 – 80 m² välillä. Kaikki kolme "lintukotoa" toimivat kukin yhdellä keskeisellä porrashuoneella ja hissillä. Porrashuoneet, tasan teet sekä yhteiset käytävätilat kylpevät päivänvalossa ja asuntojen parvekkeet kääntyvät lämpimiin ilmansuuntiin. Lasitetut parvekevyöhykkeet, joissa sisäpuolella liukulasit ja ulkopuolella liukuvat puusäleövet luovat mahdollisuuden luoda asuntoon hyvinkin erilaisia tunnelmia vuodenajasta ja säätilasta riippuen. Kaikissa huoneistoissa on niiden pidemmällä seinustalla sijaitseva kiintokalustevyöhyke, joka pitää sisällään myös keittiövarustuksen. Vehreä pihakansi sisältää eriasteisia puolijulkisia ja yksityisiä ulkotiloja sekä nostettujen rakennusmassojen alle jääviä pyöräkatoksia. Alla sijaitsevasta paikoitus- tasosta on suorat yhteydet porrashuoneisiin ja kevyen liikenteen reittejä pihalle on niin rännikadulta kuin Puijonkadun puolelta. Rännikadulla, asuntojen juurella, on pieni määrä liiketiloja.

Taidelukio Lumit aktivoi osaltaan rännikatua. Kaikki julkisimmat toiminnot sijaitsevat katutasossa elävöittäen kaupunkitilaa tuomalla, tanssin ja musiikin aistittavaksi myös rakennuksen ulkopuolelle. Lasiset julkisivut heijastavat toimintaa ympäristöönsä eri tavoin eri vuorokauden aikoina. Katutasossa sijaitsevien tilojen yläpuolella sijaitsevat yksityisemmät aineopetustilat sekä joustavat, liikuteltavilla seinillä rajatut luentotilat ryhmätyötiloineen, joiden yläpuolella "noppateemaa" jatkavat konehuoneet sekä viher- ja aurinkopaneelikatot "Green School" periaatteiden mukaisesti. Viherkatot jotka tunnetusti pienentävät rakennuksen hiilijalanjälkeä ovat yleistymässä ilmastotyyppistä riippumatta kaikkialla. Kattokerrokseen muodostuu näin keidasmaisia puutarhoja, mm. molemmille puolille opettajien työskentelytiloja sekä luonnontieteiden luokkien yhteyteen. Kolmeen osaan jaettavissa oleva iso juhla- ja liikuntasali on avattavissa kokonaan ruokailutilaan sekä sisääntuloaulaan. Se voidaan näyttämöineen siirtoseinillä myös yhdistää Black Box-tilaan, jolloin saadaan aikaan yli 60m pitkä tilasarja, jonka molempiin päihin voidaan avata n. 250 hengen teleskooppikatsomo. Lisäksi liikuntasalin parvelle mahtuu lähes 200 katsojaa. Black box-tilan tapahtumiin on pääsy suoraan myös 2. kerroksesta näin mahdollistaen itsenäisen iltakäytön.

Valittu rakennejärjestelmä edesauttaa muuntojoustavuutta. 6 x 6m moduuli mahdollistaa muunneltavuuden ja toimii optimaalisesti kokonaisuuden eri osissa. Puiset pilarit koulussa sekä betoniset muualla luovat samalla rakennusryhmälle yhtenäistävän tekstuurin, joka artikuloituu eri tavoin julkisivuratkaisuissa. Monitoimitilan pitkän jännevälin mahdollistavat sen molemmilla pitkillä sivuilla teräksiset pilaririvistöt, jotka kannattavat katon ristikkorakennetta, joka puolestaan luo elävää teknistä maailmaa monitoimitilan yläpuolelle. Valittu moduuli mahdollistaa teknisen katon käytön myös oleskelutilana, koska sen korkeus on 3 m. Vaikuttavan hotellivolyymin rakenne tukeutuu myös tähän tekniseen kattoon. Poistumistiet ja niihin liittyvät tekniset kuilut, muodostavat osan kantavasta rakenteesta. IV-konehuoneet sijaitsevat Lumitissa kattokerroksessa, muualla taas alimmissa kerroksissa.

Kulttuuri- ja hotellitoiminta tuovat uusia käyttäjäryhmiä sekä uutta sisältöä rikastuttamaan rantamaisemaa ja Kuopion kaupunkikulttuuria. Rannan tarjoamalla mahdollisuuksilla luodaan monia käyttömuotoja tarjoava omaleimainen kokonaisuus. Osa tapahtumista sijoittuu rakennettuun puistoon, osa rantaveden ääreen. Hotellin ravintola ja spa-tilat on sijoitettu siten että hotellikokonaisuus sijoittuu mahdollisimman lähelle vesirajaa. Maria Jotunin kadun liikenteen dominoivaa asemaa häivytetään mm. rakentamalla kumpu busseille, joka samalla muodostaa katsomon ja tapahtuma-areenan. Nykyisen leikkipaikan läheisyyteen rakennetaan uimaranta, jonka matala osuus on laiturirakenteen rajaama. Vesi tuodaan aiheeksi myös hotellin eteen, jonne muotoillaan laajahko suihkuava viivytysallas vesikasveineen

laajemmalla valutetuille hulevesille. Kuivina kausina vettä voidaan haluttaessa lisätä järvestä. Rakennettun korttelin hulevesijärjestelmässä altaissa käytettävät sadevedet kerätään maanalaisiin säiliöihin.

Suunnitelmassa Maria Jotunin katua on muokattu kiertoliittymän ja Kuopionlahdenkadun välillä urbaanimmaksi, ajonopeuksia hillitseväksi sekä jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden kannalta turvallisemmaksi. Rännikadun linja jatkuu kadun yli rantaan leveään, korotetun ja kivetyn suojatiealueen kautta. Kuopionlahdenkatu katkaistaan autoliikenteeltä Haapaniemenkadun ja Puijonkadun välillä. Musiikkitalon edessä on henkilöautojen ja taksien saattoalue sekä pysäköintialue 14 bussille. Ajo bussien pysäköintiin tapahtuu Haapaniemenkadulta. Hotellin ja asuntojen pysäköinti on sijoitettu rakennusten alle ja ajorampit pysäköintiin ovat Puijonkadulta. Lumitin ja musiikkikeskuksen pysäköintiin ajo tapahtuu Kirkkokadulta ja huolto puolestaan katutasolta Haapaniemenkadulta. Hotellin ja kongressikeskuksen huolto tapahtuu Puijonkadulta. Pyöräpysäköinti on keskitetty Lumitin ja Musiikkitalon välisille aukioille ja Puijonkadun reunaan.

LAAJUUSTIEDOT	Hyötyala	Bruttoala	Tilavuus
Lumit	6 500 m ²	9 100 m ²	40 000 m ³
Kongressikeskus ja hotellit	16 000 m ²	22 600 m ²	86 000 m ³
Asunnot	4 600 m ²	6 000 m ²	17 700 m ³
YHTEENSÄ	27 100 m²	37 700 m²	143 700 m³
Paikoitushalli 13 500 m ²			
kerros -1: 235 ap	kerros 1: 83 ap	yht: 318 ap	

Ehdotus nimimerkki COR havainnekuvia

Kuva 15. Näkymä hotelli- ja kongressikeskukseen, viistokuvanäkymä alueelle sekä alueen yleissuunnitelma ja asemapiirros.

Ehdotus nimimerkki COR selostus

SELOSTUS

Uusi keskus muodostaa sisäänsä aktiivisen aukiotilan, johon ympäröivät tilat liittyvät sekä visuaalisesti että toiminnallisesti. Aukio on osa rännikadun tilasarjaa, joka jatkuu etelään ja aukeaa rantamaisemaan. Pohja-kerrosten hybridivyöhyke yhdistää ulkotilat hotellikorttelien sisässä kulkevaan galleriatilaan. Rakennukset muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden ja liittyvät toisiinsa pysäköintitilojen tasossa olevan yhteistilan kautta. Ratkaisussa on pitäydytty kaupungille luonteenomaisessa mittakaavassa haluamatta rikkoa kaupungin siluettia tai kilpailla nykyisten merkkirakennusten korkeuksien kanssa. Suhde olemassa olevaan musiikki-keskukseen on mittakaavaltaan sellainen, että nykyistä rakennusta ei tarvitse keinotekoisesti korottaa.

Ranta-alueen toiminnallinen painopiste on uusien kortteleiden myötä siirtymässä lännemmäksi, ja aluetta on aktivoitu sekä puiston että ranta- ja vesialueiden osalta. Yksi painopisteistä on keskuksesta rännikatua pitkin tulevan akselin kääntäminen kohti rantaa päätteenään ympärivuotisessa käytössä oleva tapahtumakeskus ravintoloiheen ja saunoineen. Puistoaluetta on kehitetty myös suuriin tapahtumiin sopivaksi avaamalla näkymiä keskusalueelta tapahtumakentän suuntaan (katsomoalueen laajenemisvara piknik-puistoon). Nykyisen musiikkikeskuksen lämpiöstä ja uudelta hotelli- ja kongressikeskukselta on avattu näkymäakseleita järven suuntaan. Alueen hulevedet kerätään puistoalueella polveilevaan hulevesikosteikkoon, joka vesikasvi-istutuksineen muodostaa puistoa täydentävän vesiaiheen siltoineen.

Alueen läpi keskusaukiolta rantaan kulkee valoteema, joka tuo alueen ilmeeseen positiivisen lisän myös vuoden pimeinä aikoina. Julkisten rakennusten valaistut sisätilat aukeavat aktiivisina keskeisille ulkoalueille, salimassan perforoitu kuparijulkisivu johdattaa kohti rantaa ja rännikadun päätteenä, kongressihotellin ja musiikkikeskuksen etualueella sijaitsee valoteos, joka muodostaa portin akseliston kääntö-
pisteessä ohjaten kevyen liikenteen rannan suuntaan ja samalla muodostaen maamerkin kaupunkiin etelästä saavuttaessa. Osana kokonaisuutta on keskuksen aukion valaistuksellinen kokonaisuunnitelma, jossa otetaan huomioon sisä- ja ulkotilojen liittyminen sekä rannan valoaiheet, kuten puuston valaisu ja ravintolan yhteydessä veden päällä olevat valorakenteet.

Kirkkokatu ehdotetaan rauhoitettavaksi keskusaukion osalta kevyelle liikenteelle ja saattoliikenteelle. Koko-naisratkaisun kannalta se ei kuitenkaan ole välttämätöntä. Pysäköinti ja huoltoliikenne on keskitetty ohjelman mukaisesti maanalaiseen pysäköintilaitokseen. Musiikkikeskuksen pääsalin ja Lumitin monitoimisalin lastaukselle on säilytetty myös mahdollisuus Kirkkokadulta, jotta Kallaveden keskivedenpinnan alittavat osuudet maanalaisista tiloista saadaan minimoitua. Keskitetyt pyörä- ja mopoparkit sijaitsevat Musiikkikeskuksen kulmassa sekä yksikköinä Koljonniemenkadun varren istutusvyöhykkeellä, poistuvien autopaikkojen tilalla.

Hotelli- ja kongressikeskus

Keskuksen tilat muodostavat yhden kokonaisuuden, jossa sali-, aula-, ravintola- ja erilaiset hybriditilat sekä hotellin sisääntuloalue liittyvät korkeaan lasikatteiseen aulatilaan. Lähes kaikilla hotellin huoneilla, kahviloilla ja ravintoloilla sekä kattokerrokseen sijoitetuilla ravintola-, sauna- ja spa-tiloilla on näkymät rannan tai ilta-auringon suuntaan. Keskuksen kakkoskerroksen tilat ovat muunneltava kokonaisuus, joka on muokattavissa eri käyttötilanteiden mukaan joko yhdeksi tilalliseksi kokonaisuudeksi tai jaettavissa useamman yhtäaikaisen tilaisuuden vaatimiksi tilaryhmiä (ks. kaaviot).

Sali on monitoiminen neutraalitala, jolla on mahdollisuudet erilaisiin käyttövariaatioihin. Kokouksissa, kongresseissa ja yleisötilaisuuksissa käytössä on perinteinen sali, jossa otetaan käyttöön takaosan laskettava katsomorakenne ja näyttämön takaosa on ummessa; mahdollisuus myös laajaan näyttämöalueeseen takanäyttämöineen ja esirippuineen. Pienempiä tilaisuuksia varten sali on jaettavissa useampaan osaan, joihin kuhunkin on oma käynti lämpiötiloista ja käytössä on myös täydentäviä kokoustiloja ja ravintolan kabinetteja. Suurissa tapahtumissa koko kerros voi olla yhtenäistä tilaa ja lisäksi sali voidaan avata molemmista päistä, jolloin siitä aukeaa näkymät sekä järvelle että keskusaukiolle. Kaupunkitapahtumissa (esim. Kuopio Tanssii ja Soi, taiteiden yö) estradi voidaan esitystilanteissa avata näkymään ulos, jolloin keskusaukiolta aukeaa monipuolisia näkymiä useampaan esitystilaan, Lumitin aula- ja opetustilat mukaan lukien.

Ravintolavyöhyke muunneltavine kokous- ja kabinettitiloineen on jaettavissa tarpeen mukaan osiin eri käyttötilanteiden (aamiaisbuffet / kongressitarjoilu / väliaikatarjoilu / yksityistilaisuudet / à la carte -ravintola) käyttöön. Sisääntulokerroksen hybridialueelle on esitetty lisäksi hotelliaulaan ja sisääntuloon liittyvää ravintola- ja kahvila-aluetta, joka olisi helposti lähestyttävä alueella liikkuville. Muita monitoimialueelle sijoitettavia toimintoja olisivat hotellitoimintaa palvelevat hyvinvointipalvelut ja erilaiset kaupalliset tilat sekä lyhytaikaiseen työskentelyyn ja kokoustamiseen sopivat työpisteet.

Huoneistohotelli muodostaa keskusaukiolle avautuvan korttelin, jota yläkerroksissa sijaitsevat asuntorytmit rytmittävät. Asuntojakauman painopiste on ohjelman mukaisesti pienissä huoneistoissa.

Lumit

Keskeinen monitoimiaula on rakennuksen sydän, joka yhdistää tiloja. Ruokasali, kahvila, oppimiskeskus, oppilaskunta ja juhlasali näyttämöineen liittyvät yhdeksi kokonaisuudeksi monitoimiaulan ympärille muodostaen sekä esiintymisiin että ryhmätyöskentelyyn sopivia muunneltavia tiloja. Keskusaukiolle useammassa kerroksessa aukeavat tilat (pääaula ruokailutiloineen, aulakatsomo, black box -monitoimisalin lämpiöt ja kirjasto/oppimiskeskus sekä opetustiloista tanssi ja kuvataide) muodostavat kokonaisuuden, joka on nähtävissä myös keskusaukiolta ja joka voi toimia myös esitystilana.

Tilaohjelman mukaiset tilat on käyttötehokkuuden ja kustannusten vuoksi sijoitettu kaikki samaan rakennuskokonaisuuteen, ja Haapaniemenkadun varressa sijaitseva nykyinen koulurakennus voi toimia esim. alueen toimintoja täydentävinä kokous- ja harjoittelutiloina ja tontti myöhemmin Lumitin uudisrakennuksen laajennusvarana. Laajennuksen sisäyhteyteen on varauduttu suunnitelmassa.

Rakenteet, LVISA ja energiatehokkuus

Kongressihotellin kantavat rakenteet ovat pääosin teräsbetonia ja terästä. Puuta on käytetty mm. ison kongressisalitilan sisärakenteissa ja pinnoissa. Keskusgallerian lasikate on tarkoitus toteuttaa läpikiinnityksin teräksisin vakiovalmistein teräspalkkien varaan. Julkisivumateriaaleina ovat kuparipelti (1mm, katot 0.7 mm), kupariritiä ja lasi. Hotellin vesikattoon integroidaan aurinkopaneelit.

Lumitin lähtökohtana on energiatehokas ja pääosin puurakenteinen rakennus. Maata vasten olevat rakenteet ovat betonia. Palkit ja pilarit ovat liimapuurakenteisia ja pilarit kaksoispilareita. Myös välipohjat ja yläpohjat ovat puurakenteisia (CLT-puulevyt). Rakennuksen julkisivumateriaaleina ovat lasi, kuulotäksitelty puu ja kuparipelti (1mm, katot 0,7mm), joka on huoltovapaa ja ajan myötä edullinenkin. Aurinkoenergiaa hyödynnetään katolle asennettavilla aurinkopaneeleilla. Keskustilan kattoikkunaa voidaan käyttää luonnollisen ilman-vaihdon hyödyntämiseksi. Sisäilman raikkautta ja puhtautta ylläpidetään myös viherseinin.

Rakennukset jaetaan toimintojen ja energiataloudellisuuden mukaan eri ilmanvaihdon palvelualueisiin. IV-koneissa on tulo- ja poistoilman suodatus, lämmöntalteenotto sekä lämmitys. Ilmamääräsäätimien ohjataan tilojen olosuhteiden mukaan perustuen lämpötilaan, hiilidioksidipitoisuuteen sekä läsnäoloon. Ilmanvaihtojärjestelmissä huomioidaan tarpeenmukainen käyttö vyöhykkeistämällä ja varustamalla vyöhykkeitä olosuhte-, läsnäolo- ja painikeohjauksilla. Lämmityksen ja jäähdytyksen tarve on minimoitu rakennusteknisillä ratkaisilla, kuten huonetilojen sijoituksella, rakenteiden tiiviydellä ja ikkunoiden suoran auringon säteilysuojauksilla. Valaistuksen LED-pohjaiset ratkaisut ja reaktiivisuus vähentävät omalta osaltaan ylimääräistä lämmöntuotantoa.

Laajuuslaskelma

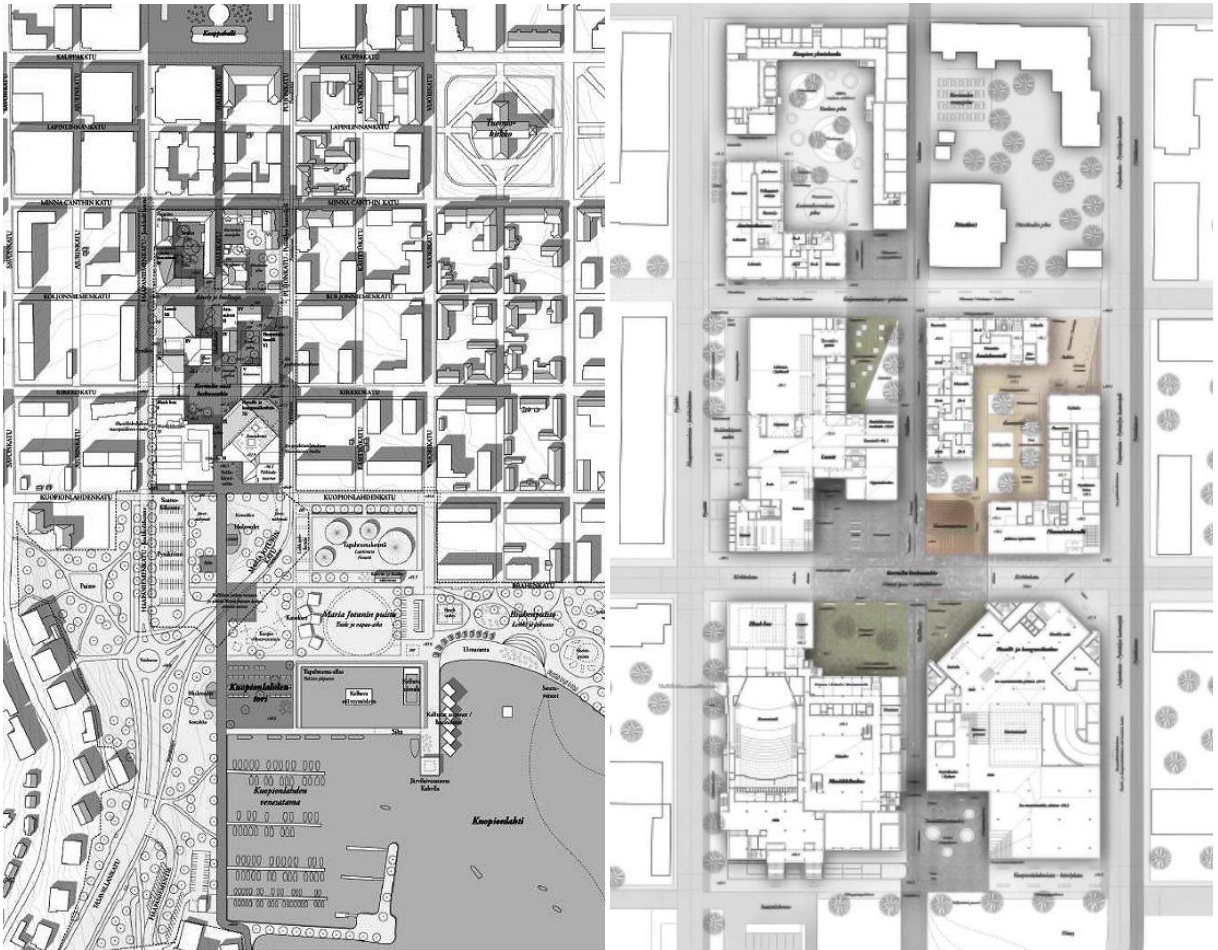
Hotelli- ja kongressikeskus (sis. myös muut kilpailuohjelmassa mainitut tilat, kuten huoneistohotellin, asunnot ja hybriditilat): bruttoala 26 200 brm², hyötyala 21 920 hym², tilavuus 87 300m³.

Hotellihuoneita ja sviittejä 191 kpl ja huoneistohotellissa huoneita 119 kpl.

Lumit: bruttoala 8 162 brm², hyötyala 5 457 hym², tilavuus 35 100m³.

Autopaikkoja yhteensä 370 kpl (3 tasoa)

Ehdotus nimimerkki VESJ havainnekuvia

Kuva 15. Näkymä hotelli- ja kongressikeskukseen, viistokuvanäkymä alueelle sekä alueen yleissuunnitelma ja asemapiirros.

Ehdotus nimimerkki VESJ selostus

KAUPUNKIKUVA

Kilpailuehdotus viimeistelee Kuopion ruutukaavan eteläisen reunan yhdistämällä keskustan kaupunkirakenteen ja Kuopionlahden rantavyöhykkeen. Keskustorilta Kuopionlahdelle ulottuva uusi Hallikatu luo rannan ja kaupungin välille Kuopiolle ominaispiirteisen intiimin rännikadunympäriälle houkuttelevan tilasarjan, jonka päätteessä on uusi Kuopionlahdentori, uudistettu Maria Jotunin puisto ja Kuopionlahden uusi tapahtuma-allas. Ehdotus toteuttaa vuoden 1881 aikaisen asemakaavan tavoitteen Hallikadun varteen sijoittuvasta aukiosta, josta muodostuu rannan ja torin välinen uusi kaupunkitilallinen kohokohta ja kohtaamispaikka. Lumit, Hotelli- ja Kongressikeskus sekä asuinkortteli täydentävät Musiikki-

keskusta ympäröivän korttelirakenteen rajaamalla ympärilleen rikkaan ja monimuotoisen kaupunkitilan, jota kivijalkojen toiminnot elävöittävät.

Kongressikeskuksen päälle sijoittuu koko kaupungin yhteinen näköalakansi, joka avautuu lämpimään ilmansuuntaan ja pitkin näkymin Kuopionlahdelle. Polveileva puinen kansi muodostaa kaupungin identiteettiä vahvistavan, korkeatasoisen julkisen ulkotilan ja puitteet kansainvälisen tason tapahtumille. Kansitasosta nousevat purjemaaiset hotellimassat asettuvat tontin pohjoisreunalle, mikä säilyttää ruutukaavakeskustan eteläreunan eheänä ja rauhoittaa kaupunkikuvaa. Hotellin massa on jaettu kahteen torniin, mikä keventää suurta rakennusvolyymiä. Tornit on suunnattu parhaimpaan näkymään Kuopionlahdelle ja veistoksellinen massoittelu tuo hotellin hahmoon dynaamisuutta ja mieleenpainuvuutta. Hotelli- ja Kongressikeskus asettuu tasapainoisesti Kuopion ruutukaavakeskustan kaupunkirakenteeseen hotellitornien sivupintojen rajautuessa jämäkästi ruutukaavan piirtämiin linjoihin. Hotellirakennukset muodostavat kaupungin uuden maamerkin avoimeen järvimaisemaan, mutta asettuvat korkeudeltaan Tuomiokirkon, Haapaniemen tehtaiden piippujen, Mölymäen kerrostaloryhmän ja Puijon alapuolelle.

Lumit muodostaa kolmen tanssivan rakennuksen sommitelman, joka kiertyy Haapaniemenkadulle avautuvan matalamman viherkatteisen juhlasalin ympärille. Tärkeisiin kaupunkikuvallisiin kohtiin nousevat viistetyt katot ottavat vastaan eri saapumissuunnat ja tuovat rakennuskappaleisiin liikettä.

Asuinkorttelin massoittelu perustuu kansipihaa rajaavaan rauhalliseen korttelimuotoon. Umpikorttelia on avattu sekä Hallikadun varteen sijoittuvan uuden aukion että Puijonkadun kulmista, mikä muodostaa diagonaalisen yhteyden Puijonkadun varteen sijoittuvalta pieneltä aukiolta puolijulkisen korttelipihan kautta alemmalla tasolla olevalle tapahtuma-aukiolle. Polveileva pihojen sarja jakaa rakennusmassat L-muotoisiin huoneistohotelliin ja asuinrakennukseen, joiden mittakaava on sopeutettu ympäröivään korttelirakenteeseen. Harjakattoisiin rakennuksiin tehdään kaupunkikuvalliset kevennykset keskusaukion ja pienimittakaavaisemman Koljonniemenkadun puolelle loveamalla massoihin matalammat osat, jonne sijoittuvat huoneistohotellin kattoterassi ja asuinrakennuksen viherkatto. Vanhan yhteiskoulun huonokuntoisen laajennusosan paikalle rakennetaan puinen asuinrakennus, joka muodostaa korttelista yhtenäisen kokonaisuuden.

Massoittelun ansiosta suurimmasta osasta hotellihuoneita on avoin näkymä parhaimpaan järvinäkymään Kuopionlahdelle. Hotellin muut huoneet on suunnattu diagonaalisesti Tuomiokirkon ja Puijon suuntaan jolloin kaikista huoneista on pitkä ja mielenkiintoinen näkymä. Hotellin kattomuodot madaltuvat keskustan suuntaan, mikä pienentää rakennusmassojen mittakaavaa aukion puolelta ja vähentää varjostusta. Keskipäivän jälkeen aurinko kääntyy hotellin länsipuolelle ja paistaa matalamman musiikkikeskuksen yli esteettä aukiolle.

Uuden Hallikadun varrelle sijoittuu monenlaisia toimintoja, jotka avautuvat ympäröivään katutilaan ja muodostavat polveilevan julkisen sisäyhteyden tilojen ja rakennusten välille. Hotelli- ja kongressikeskus, Lumit ja asuinkortteli rajaavat reitin keskelle uuden tapahtumatorin, jonka yhteyteen sijoittuvat rakennusten pääsisäänkäynnit. Uudet rakennukset sopeutuvat ympäröivän rakennuskannan vaihtelevaan mittakaavaan ja luovat samalla tiivistä urbaania kaupunkitilaa. Rakennukset muodostavat toiminnoiltaan toisiaan tukevan ja ympäristöään elävöittävän kokonaisuuden, joka tuo kaupungin lähemmäksi kaunista Kallavettä.

MAISEMASUUNNITTELU

Kuopionlahden rantavyöhykettä kehitetään viihtyisäksi puistoksi, jota aktivoidaan monipuolisilla toiminnoilla. Kuopion keskustan hulevesien valuma-alue sijoittuu kilpailualueelle, jossa pahin tulvapaikka on Kuopionlahdenkadulla. Kilpailuehdotuksessa hulevedet johdetaan katujen hulevesikanavien kautta Musiikkikeskuksen eteen sijoittuvaan isoon hulevesipainanteeseen, joka tuo maisemallisen vesielementin lähelle keskustaa. Osa hulevedestä imeytetään ja osa ohjataan edelleen rantaan Kuopionlahdelle.

Rakennuksiin sijoitetaan useita viherkattokenttiä, jotka viivytävät hulevesiä ja parantavat mikroilmastoa.

LIIKENNE JA PYSÄKÖINTI

Kilpailuehdotuksessa eri liikennemuotojen yhteyksiä on selkiytetty. Erityisesti keskustan ja rannan välinen jalankulkuyhteys on tehty houkuttelevaksi jatkamalla Hallikadun kävelykatua visuaalisesti Kirkkokadun Shared Space -aukion kautta ja Maria Jotunin kadun yli rantaan. Haapaniemenkatua kehitetään ensisijaisesti joukkoliikenteen sujuvuuden kannalta, kun taas nopea pyöräilyn väylä ohjataan Puijonkatua pitkin. Hallikadun risteävä ajoneuvoliikenne katkaistaan Kuopionlahdenkadun ja Koljonniemenkadun kohdilta. Autopaikat on sijoitettu keskitettyyn maanalaiseen pysäköintilaitokseen, joka sijoittuu pääasiassa keskusaukion ja asuinkorttelin alle. Pysäköintilaitokseen on ajoyhteys kahdesta kohtaa Puijonkadulta. Hotelli- ja Kongressikeskuksen, huoneistohotellin ja asuinrakennusten vertikaaliyhteydet laskeutuvat suoraan pysäköintilaitokseen. Huoltoliikenne korttelin eri rakennuksiin on keskitetty maanalaiseen pysäköintilaitoksen, mutta samalla maanpäällinen huoltoyhteys rakennuksiin on myös mahdollinen. Pysäköintilaitoksen lattiakorko pysyy Kallaveden keskivedenpinnan yläpuolella. Polkupyöräpaikoitusta on sijoitettu kattavasti suunnittelualueelle eri lähestymissuuntien yhteyteen; keskusaukiolta on myös yhteys sisätiloissa sijaitsevaan keskitettyyn pyöräparkkiin.

LUMIT

Lumitin tanssivat talot on suunniteltu uuden opetussuunnitelman mukaisesti avoimeksi ja muunneltavaksi oppimisympäristöksi, jossa koulun toiminta avautuu sisälle ja ulos. Rakennuksen kaksi pääsisäänkäyntiä sijoittuvat Haapaniemenkadulle ja keskusaukion yhteyteen Hallikadulle. Kolmas, pääasiassa henkilökunnan ja oppilashuollon käytössä oleva sisäänkäynti sijoittuu pohjoiseen Koljonniemen kadun yhteyteen. Lumitin ja musiikkikeskuksen välillä on Kirkkokadun alittava bänditilojen reunustama toiminnallinen yhteys, joka nousee musiikki-keskuksen yhteyteen sijoittuvan Black Box -tilan lämpiöön. Lumitin puolella yhteys jatkuu Kirkkokadun puoleisen rakennusmassan ympärille kiertyvänä avoimen oppimisen tilasarjana,

josta avautuu yllättäviä näkymiä koulun muihin tiloihin ja ympäröivään kaupunkimaisemaan. Avoimen tilan päätteeksi neljännessä kerroksessa on pitkä näkymä itäiselle ja eteläiselle Kuopionlahdelle. Maantasokerroksessa juhlasali, kahvila ja aulan yhteyteen sijoittuvat ryhmätyötilat muodostavat monikäyttöisen vyöhykkeen, joka tukee iltakäytön tarpeita. Juhla- ja liikuntasalin välinen näyttämö voidaan avata molempiin tiloihin. Maantasoon sijoittuvat lisäksi tanssin tilat ja keskusaukiolle avautuva kirjasto. Keittiön huolto on mahdollista järjestää sekä Haapaniemenkadulta että maanalaisen huoltoyhteyden kautta. Henkilökunnan ja oppilashuollon tilat sijoittuvat rakennuksen toiseen kerrokseen omaksi vyöhykkeekseen. Ylimmissä kerroksissa on musiikin tilojen vyöhyke sekä yleisopetuksen ja ryhmätyön tiloja, joista osa on esitetty uuden opetussuunnitelman mukaisesti avoimeksi oppimisympäristöksi, jota voidaan jakaa tilakalusteilla ja akustoivilla verhoilla. Kolmanteen kerrokseen sijoittuu kuvataiteen pohjoista valoa saava korkea ateljee-tila, josta on näkymä pohjoisen taideaukion kautta keskustaan. Neljanteen kerrokseen juhlasalin viherkaton ympärille ryhmittyy luonnontieteen ainekokonaisuus, josta on yhteys myös keskusaukiolle avautuvalle ulkoterrassille. Lumitin julkisivuaukutus tuo miellelyhtymiä pianon koskettimiin; osa aukoista on painettu viistettyinä syvennyksinä julkisivupintaan, mikä muodostaa sointuja rakennuksen julkisivuihin.

ASUINKORTTELI

Asuinkorttelin ja huoneistohotellin L-muotoiset kerrokset on suunniteltu mahdollisimman tehokkaiksi ja toteutuskelpoisiksi asuinkorttelin koostuessa kolmen porrashuoneen lamellimassasta ja huoneistohotellin perustuessa keskikäytäväratkai-suun. Sijainniltaan ja lukumäärältään optimoidut porrashuoneet ja hissit laskeutuvat suoraan maanalaiseen pysäköintilaitokseen. Asuinkorttelin asuinjakautuma koostuu yksiöistä, pienistä kaksioista ja muutamasta kolmiosta. Huoneistoissa on ranskalaiset parvek-

keet ja osassa saunat. Katu- ja pihatason on sijoitettu hybridi-monitoimitiloja ja asuinkorttelin yhteistiloja. Yhteiskoulun viereiseen puurakennukseen on ehdotettu opiskelija-asumista.

HOTELLI-KONGRESSIKESKUS

Hotelli- ja Kongressikeskus on suunniteltu tehokkaan hotellitoiminnan ja huoneista avautuvien pitkien järvinäkymien lähtökohdista Kuopion korttelirakenteeseen sopeutuvaksi ja identiteettiä vahvistavaksi kaupunkikuvalliseksi kohokohdaksi. Rakennuksen jalustamainen kongressiosuus muodostaa kaduille ja aukioille avautuvan muunneltavan tilan, joka laskeutuu uudelta keskusaukiolta rannan suuntaan Musiikkikeskuksen ja Kongressikeskuksen väliselle pienemmälle aukiolle. Musiikki- ja Kongressikeskus muodostavat toisiaan tukevan kokonaisuuden, joka yhdistyy Hallikadun ylittävällä sisäyhteydellä Musiikkikeskuksen toiseen kerrokseen ja erillisellä maanalaisella huoltoreitillä rakennusten kellaritasossa. Kongressikeskuksen

maantasoon liittyviin kerroksiin on sijoitettu monipuolista hybriditilaa, hotellin saapumisaula sekä muunneltava teleskooppikatsomolla varustettu monitoimitila. Kansitason polveileva puinen kattopinta luo aula- ja kongressitiloihin näyttävyttä. Ylemmän kerrokseen sijoittuvista ravintolatiloista on näkyvät Kuopionlahdelle ja yhteys kansitason terassialueille. Hotellin ylimpään kerrokseen sijoittuu lisäksi erillinen kattoravintola terasseineen. Kaikki ravintolat ovat yhteydessä huoltohissin kautta toisiinsa. Toiseksi ylimmässä kerroksessa sijaitsevat mini-spa, kuntosali ja vuokrattavat näköalasaunat.

Hotellikerrokset on optimoitu tilankäytön, logistiikan, rakenteiden ja talotekniikan kannalta tehokkaiksi ja selkeiksi. 70 % hotelli-huonepinta-alasta on suunnattu parhaimpaan näkymään Kuopionlahdelle, loput huoneista avautuvat Puijon tai kirkon suuntaan. Kuopionlahdelle avautuvat huoneet ovat saunallisista ja parvekkeellisia. L-muotoisen kerroksen niveleen sijoittuvat hissit laskeutuvat suoraan hotellin vastaanottoon ja maanalaiseen pysäköintilaitokseen.

MATERIAALIT

Huolelliset materiaalivalinnat tuovat rakennuksille esteettistä ajattomuutta ja teknistä kestävyyttä. Rakennusten julkisivu-materiaalit on valittu ympäristöön ja muuhun rakennuskantaan sopiviksi ja pitkäaikaiskestävyyden lähtökohdista mahdollisimman huoltovapaiksi ja toimiviksi.

Lumitin pääasiallinen julkisivumateriaali on paikalla muurattua, käsinlyötyä ja kahteen kertaan poltettua tiiltä. Sokkeli-pinta tehdään vaaleasta graniitista, joka jatkuu myös sisällä ensimmäisen kerroksen lattiapinnassa. Vesikatemateriaali on konesaumattua sinkkipeltiä. Ylempien kerrosten lattiapinnat ovat kuivasirotepinnoitettua betonia. Sisäläiseiniä profiilit ja lattakaiteet tehdään messingistä. Hyvä akustiikka saavutetaan ruiskutettavalla, kestäväällä akustoivalla pinnoitteella sekä akustoivilla verhoilla. Vaakasuuntaiset tekniikkavedot keskitetään käytävä- ja aulavyöhykkeille, julkisivujen viereiset tilat ovat alakattomia. Alakattomateriaali on metalliritilää, jossa ei ole pölyä keräävää vaakapintaa. Tekniset päätelaitteet sijoitetaan ritilän taakse.

Hotelli-kongressikeskuksen jalustaosan julkisivumateriaali on pääosin oksidivapaata lasia. Kansitason ulkopinnat tehdään liimatusta ja lämpökäsitellystä männyn sydänpuusta. Sisätilojen puinen alakattopinta tehdään kuusirimoituksesta, jonka taakse sijoitetaan tekniset päätelaitteet ja ripustusrakenteet. Hotellimassojen julkisivut tehdään pääosin silkkipainetusta julkisivulasista, järven puoleisen puupintaisen parveke- ja terassivyöhykkeen eteen tehdään avattava julkisivulasitus.

Asuinkorttelin julkisivumateriaalina on paikallamuurattu käsinlyöty tiili. Yhteiskoulun viereisen uuden asuinrakennuksen julkisivuverhoilu on puuta.

RAKENTEET

Rakennusten muodot mahdollistavat suoraviivaisen rakentamisen sekä muuntojoustavan runkorakennjärjestelmän. Rakennukset voidaan toteuttaa vaihteittain toisistaan riippumatta. Kaksi Lumitin kol-

mesta rakennusmassasta on rakenteeltaan identtistä, mikä tuo toistuvuutta rakentamiseen. Lumitissa ja hotelli-kongressikeskuksessa on selkeä moduuliverkko ja elementtirakenteisesti valmistettavissa oleva runko. Laatat ovat 400 mm ontelolaattoja ja palkit pääosin liittorakenteisia matalapalkkeja. Pilarit voivat olla betoni- tai liittopilareita. Rakennukset jäykistetään betonirakenteisin porraskuiluin ja perustetaan paalujen varaan. Kongressikeskuksen ulkokansi tehdään teräsrakenteisena. Lumitin juhla- ja liikuntasalin jänneväli kannatetaan teräsristikkorakenteella. Alapohjarakenteena on pääosin tuulettuva ontelolaatta alapuolisin lämmöneristein; alapohjan rakennusfysikaaliseen toimivuuteen kiinnitetään erityistä huomiota järjestämällä koneellinen ilmanvaihto. Lumitin vesikaton lappeiden vedenpoisto tapahtuu räystäslinjalle tehdyn hyvin huollettavissa ja tarkastettavissa olevan kourun kautta, jossa on sisäpuolinen vedenpoisto.

ENERGIATEHOKKUUS JA EKOLOGIA

Kilpailuehdotuksen rakennukset ovat kompakteja massoja, joiden ulkovaipan suhde pinta-alaan on pieni ja tilatehokkuus erinomainen. Näillä perusratkaisulla saavutetaan hyvä energiatehokkuus ja edulliset rakentamisen kustannukset. Kongressikeskuksen jalustaosan lasipinnat on sisäänvedetty, mikä vähentää suoraa auringonvaloa ja vähentää jäähdytyksen tarvetta. Hotellin eteläjulkisivuilla on parvekevyöhyke, joka varjostaa hotellihuoneiden ikkunapintoja ja ehkäisee ylikuumenemista. Lumitin julkisivuaukotussysteemi mahdollistaa ikkunapinta-alan säätämisen eri ilmansuuntien mukaan. Eteläjulkisivujen ikkunat ja lasipinnat varustetaan tarvittaessa auringonsuojakalvolla. Valaistus toteutetaan energiaa säästävin led-valaisimin. Aurinkoisin ilmansuuntiin avautuville kattopinnoille sijoitetaan aurinkosähköpaneeleita. Konehuoneiden ja tekniikka-kuilujen sijoittelulla sekä maltillisilla vaakasiirtymillä saavutetaan hyvät lähtökohdat matalaan SFP-lukutavoitteeseen. Rakennusten ilmanvaihtoa voidaan säätää tehokkaasti eri käyttöalueiden tarpeiden mukaan. Rakennuksiin ja pihakansille sijoitettavat viherkatot auttavat hulevesien hallinnassa ja parantavat rakennusten ekologista kestävyyttä. Kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen yhteydet on tehty houkutteleviksi ja sujuviksi, mikä vähenevän autoliikenteen seurauksena pienentää hiilidioksidipäästöjä.

TALOTEKNIikka

Rakennukset liitetään sähköjakelu- ja kaukolämpöverkostoihin sekä vesi-, viemäri- ja hulevesiverkostoon. Rakennukset varustetaan vesikiertoisilla lattialämmityksellä ja radiaattoriverkostoilla.

Lumitin ilmanvaihtokoneet on sijoitettu pääosin liikuntasalin viereen kolmanteen kerrokseen. Näillä koneilla toteutetaan liikuntasalin ja ruokailutilan ilmanvaihto. Osa opetustilojen ilmanvaihtokoneista on sijoitettu kahden korkeamman rakennusmassan vesikaton lappeiden alle jäävään tilaan. Hotelli-kongressikeskuksen ilmanvaihtokonehuoneet on hajautettu eri käyttötarkoitusten mukaan; hotellin konehuoneet on sijoitettu viistojen lappeiden alle, kongressin konehuone sijoittuu rakennuksen kellariin.

Koneparit jaetaan vyöhykkeittäin siten, että tilaryhmille on omat koneensa, jolloin tilojen ilmastointia voidaan säätää joustavasti eri tarpeisiin. Koneiden tilakohtainen säätö toteutetaan hiilidioksidipitoisuuden ja lämpötilan mukaisella ohjauksella. Tuloilmakoneille rakennetaan oma erillinen lämmitysverkosto. Kaukojäähdytyksen siirtimille ja mittausskeskukselle varataan tilat ja jäähdytysverkostoille jätetään tilavaraukset. Lämmityksen kiertopumput ovat taajuusmuuttajilla varustettuja ja paine-ero-ohjattuja. Lämmin käyttövesi tuotetaan kaukolämmöllä. Tuloilmakoneet varustetaan EU7-suodattimilla, lämmön talteenottolaitteistoin ja lämmityspattereilla. Jäähdytyspattereille tehdään tilavaraukset. Lämmön talteenotossa käytetään roottoreita niissä konepareissa, joissa poistoilman luokka sen sallii. Moottoreina käytetään korkean hyötysuhteen EC-moottoreita. Myös likaisten tilojen poistoilmasta otetaan lämpö talteen. Keittiön rasvahuuvissa käytetään puhdistustekniikkaa, joka mahdollistaa lämmön talteenoton nestekiertoisella patterilla. Ulkoilman sisäännotossa huomioidaan paikalliset tuuliolosuhteet ja ilman sisäänotto toteutetaan myrskysäleiköin ja rakenteellisin ulkoilma -aukkojen suojin.

Hotelli- ja kongressikeskus varustetaan sprinklerijärjestelmällä. Lomitissa toteutetaan käyttötapaosastointi; avoin kerrosten välinen aulatila toimii omana osastonaan, muut tilat ovat erillisiä palo-osastoja. Poistumistieportaiden kaistaleveydet ja sijoittelut toteuttavat RakMK E2-määräykset. Rakennukset varustetaan paloilmoinjärjestelmällä.

Laskelmat

Lumit

8100 br-m2 (tekniset tilat 500 br-m2)

5500 hym2

47 000 m3

Huoneistohotelli

6840 br-m2

4250 hym2 + 660 hym2 hybridi-liiketilaa

6600 m3

Huoneistot 115 kpl

Asuinrakennukset

6730 br-m2

4230 hym2 + 615 hym2 hybridi-liiketilaa

6600 m3

Kaksiot 49 kpl

Yksiöt 45 kpl

Kolmiot 4 kpl

Hotelli- ja kongressikeskus

14 400 br-m2

11 650 hy m2

Hotellihuoneita 184 kpl:

82 kpl 25-27 m2

67 kpl 32-34 m2

35 kpl 40-48 m2

Pysäköintihalli

339 ap

4.5.2 Asemakaavaratkaisun valinta ja perusteet

5 ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN KUVAUS

5.1 Asemakaavan muutoksen rakenne

5.5.1 Mitoitus

5.1.2 Palvelut

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

5.3 Aluevaraukset

5.3.1. Korttelialueet

5.3.2 Muut alueet

5.4 Kaavan vaikutukset

5.4.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön

5.4.2 Vaikutukset ilmastoon, luontoon ja luonnonympäristöön

5.5 Kaavamerkinnot ja - määräykset

5.6 Kaavatalous

6 ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN TOTEUTUS

Kaupungin ja hotelli- ja kongressikeskuksen toteuttajayhtiön on tarkoitus tehdä maankäyttösopimuksen keskuksen toteuttamisesta kun kaava on tullut voimaan.

Asemakaavan muutostyön rinnalla toteuttavan arkkitehtuurikilpailun tavoitteena on, että Lumitin sekä Hotelli- ja kongressikeskuksen suunnittelun toimeksiannot annetaan kilpailun voittaneen ehdotuksen tekijöille. Päätöksen Lumitin jatkosuunnittelusta ja työn sisällöstä tekee Kuopion kaupunki ja hotelli- ja kongressikeskuksen osalta päätöksen jatkosuunnittelusta tekee toteuttajayhtiö.

Kuopionlahden kaupunkikehittämishankkeen kokonaistavoitteena on, että alueen päähankkeiden (Kuopion taidelukio Lumitin sekä hotelli- ja kongressikeskuksen) suunnittelu ja rakentaminen etenevät samanaikaisesti. Rakentaminen tavoiteaikataulu ajoittuu arviolta vuosille 2018–2020. Myös alueen infran sekä puistoalueiden rakentamista pyritään toteuttamaan ainakin osittain samanaikaisti keskeisten hankkeiden kanssa.

Kuopiossa 30.3.2017

Martti Lätti
asemakaavapäällikkö

Jouni Pekonen
kaavoitusarkkitehti